KULØRTE SIDER

et blad om tegneserie mediet

35.00
FØR
NU
1200716

Danske ur tegneserier

Nr. 24 . Februar-Marts 1978 . Kr. 10,75

Tegneseriefestival

REDAKTION
Torben Skjødt Jensen
Rørmosen 61, 2.
4000 Roskilde
tlf. 03/36 00 91

PRODUKTION
Carsten Søndergaard
tlf. 02/98 52 27

MEDARBEJDERE
Per Vangtoft
Michael Alring
Ole Rasmussen
Ole Hansen
Anders Hjorth Jørgensen
Rune T. Kidde
Ole Lindboe;
Peter Madsen;
Henning Kure
Freddy Milton
Asger Pedersen
Niels Peter Roland
Morten Søndergård
Per Vadmand
Bent Værge
Lars Dahl

TRYK
Stenby Tryk A/S 1978

UDGIVER
Runepress
Krogshøjvej 32
2880 Bagsværd
tlf. 02/98 52 27

ABONNEMENT
6 numre (1 år) kr. 58,-
giro 2 21 29 86
Runepress
Krogshøjvej 32
2880 Bagsværd
Husk at angive med hvilket nummer abonnementet skal begynde
— Du kan også ringe til Bente Hansen på tlf. 02/98 52 27 kl. 8,30-16

ANNONCER
Carsten Søndergaard
tlf. 02/98 52 27

KULØRTE SIDER
udkommer hver 2. måned og er et frit, selvstændigt blad, der støttes af de etablerede forlag

FORSIDE
af Edmund Christiansen

ARTIKLER

DANSKE URTEGNESERIER
Rune T. Kidde introducerer et nyt begreb, som behandles i en artikelserie i Kulørte Sider
side 4

EDMUND CHRISTIANSEN
Rune T. Kidde præsenterer en af de danske urtegneserie-tegnere
side 5

INTERVIEW MED HENNING GANTRIIS
Michael Alring har interviewet manden, der laver »Livets Gangi Lidenlund«
side 8

SCROOGE & MICAWBER
Rune T. Kidde fremlægger en teori om forbindelsen mellem Onkel Joakim og W.C. Fields...og Carl Barks kommenterer den
side 13

FASTE RUBRIKKER

KULØRT KOMMENTAR
Aerodynamiske idoler ingen adgang...Det danske Tegneserieforbund svarer på kritikken af deres udstilling efteråret 1977
side 15

SERIEMARKEDET
Anmeldelser af de seneste danske og udenlandske seriehæfter og -album
side 18

AKTUELT DANMARK
Omtale af aktuelle udgivelser fra Interpresse, Winthers Forlag, Forlaget Leska og de danske undergroundsforlag
side 23

AKTUELT EUROPA
Freddy Milton og Paul Burgdorf rapporterer fra de europæiske forlag
side 24

RUBRIKANNONCER
side 25

AKTUELT USA
Per Vangtoft har samlet nyheder fra det amerikanske magasin The Comic Reader. Desuden salgslister fra forlagene DC, Marvel og Warren
side 26

Vigtigt spørgsmål til Kulørte Siders læsere!

Vi har spurgt før, men gør det igen. Salgslisterne fra DC, Marvel og Warren optager en ret stor del af *Kulørte Sider*, og vi synes at pladsen kan udfyldes med stof rettet mod et bredere publikum.

Derfor vil vi gerne have reaktioner på vores plan og at afskaffe listerne i *Kulørte Sider*. Viser der sig stort modstand mod tanker, bliver listerne selvfølgelig.

Men man kan også tænke sig at listerne udgives i et separat hæfte en gang om året. På den måde bliver de noget uaktuelle, men til gengæld er listerne som referencemateriale mere overskueligt.

Lad os høre læsernes mening!

Danske urtegneserier

AF RUNE T. KIDDE

Teoretisk og statistisk set er danske urtegneserier og danske urtegnere noget og nogen, der har arbejdet mellem 1910 og 1955. Grænserne er flydende, og jeg kender dem, der ikke vil anerkende, at en vigtig i studiet af disse tegneserietegnere er satirikere *og* (siger altså jeg) tegneserie-tegnere fra *før* år 1900. Glimrende kunstnere som Axel Nygaard, Alfred Schmidt og Axel Jürgensen. F.eks. Storm P., der rent teoretisk og statistisk lavede den første danske tegneserie med »De tre små mænd (og nummermanden)« i 1913, var selv et barn af traditionen som udviklet af bl.a. de førnævnte satirikere og humorister.

Selv om man nok gerne vil hævde det modsatte, så mener både jeg og flere ligesindede, at vi rent faktisk *har* en dansk tegneserietradition, og at den er værd at beskæftige sig med - især lige nu, hvor der er mere grøde i dansk tegneserie end man turde have håbet for blot nogen få år siden. Den er også værd at bygge på og føre videre - og den er først og fremmest værd at lære af.

Hvorfor denne danske traditon er blevet så forsømt som den er kan man kun gisne om - men hovedårsagen er nok så mange gange før, at det lille lands kultur bliver sat i skyggen af de omgående giganters interneren, støttet af kæmpekvantitiv og monetarisk overvægt - som også meget hurtigt vil kunne skabe et grundlag for en kvalitativ force, som den indfødte tradition ikke har kræfter til at dæmme op imod.

Som tegner med den vanvittige opfattelse, at det skulle være muligt rent faktisk at leve af *det* uden at gå mere på kompromis med kapitalens manglende lyst til at eksperimentere end allerhøjst nødvendigt, så opdager man hurtigt, at de problemer en dansk tegner sloges med for 40 år siden, og dem vi må slås med i dag ikke adskiller sig synderligt. Noget af det mest interessante man kan tage sig til er efter min mening at lytte til andre mennesker. - Nu er tegnere jo gennemgående ikke rigtigt kloge - de har skrupler og fordomme - de synes, at de er håbløse eller geniale - mislykkede eller forejlede - enestående eller strålende - men de kan altid fortælle noget sjovt og spændende, hvis de er i det humør.

Med en lille serie om de glemte danske urtegnere er det netop, hvad jeg gerne ville; fortælle noget sjovt og spændende... og lærerigt - og samtidig ligesom åbne en dør for et nærmere og bedre venskabs- og kærlighedsforhold til den danske tegneserietradition ved at præsentere og introducere som jeg nu mener, man bedst kan introducere denne mærkelige race: De danske urtegnere.

PEBERSVENDSEN

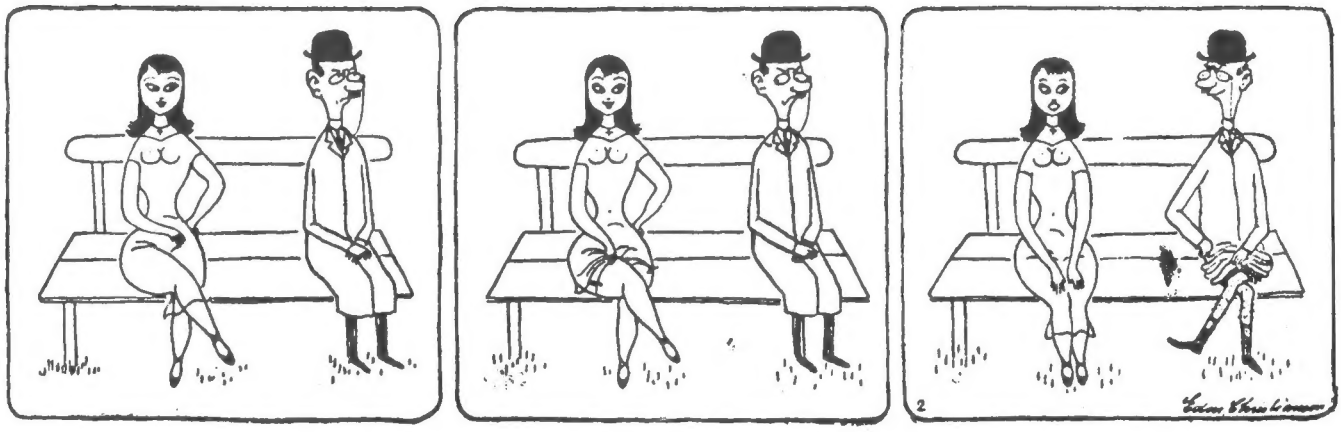

1. Edmund Christiansen

Vi havde hængt udstilling op i kulturhuset »Det gamle Pakhus« i Faaborg i løbet af formiddagen og dryssede nu rundt og kiggede på resultatet, mens forskellige af de lokale nysgerrigt kiggede indenfor - dels for at kigge på udstillingen og dels i håbet om en stille bajer og en snak.

Således dukkede da også Edmund Christiansen op og slentrede rundt i lokalet. Sammen med en lokal sølvsmed var jeg ansvarlig for udstillingen og samtidig på stadig søgen efter nye emner til fremtidige arrangementer, og faldt derfor i snak med Edmund om en mulig udstilling af hans malerier; da han er en meget dygtig og spændende kunstner.

Det blev til en lang snak om kunst og om udstillingsvilkår, og om det galleri Edmund på et tidspunkt selv havde haft i byen - og da vi efterhånden blev tørre i halsen, vedtog vi et enstemmigt forslag om at bevæge os ned imod »Mar pub« Heimdahl og fortsætte snakken over en øl.

Snart nåede vi til det punkt, som en samtale mellem kunstnere i Danmark *altid* når; nemlig en konklusion af, at det at bo i Danmark, og det at være kunstnerisk udøvede var en ringe, ringe konstelation!

DÅRLIG KONSTELLATION AT VÆRE KUNSTNER OG AT BO I DANMARK

Edmund klagede sig over både eksistensvilkårene og folks indstilling overfor en »Professionel« kunstmaler. (- De *laver* jo nemlig ikke noget).

Og jeg brokkede mig over, hvor hulens svært det er at tilpasse sig de kommercielle krav, der stilles til en tegner, for at han kan leve af sine arbejder. - På det tidspunkt var det vittighedstegninger, og distributørernes manglen-

PEBERSVENDSEN

PEBERSVENDSEN

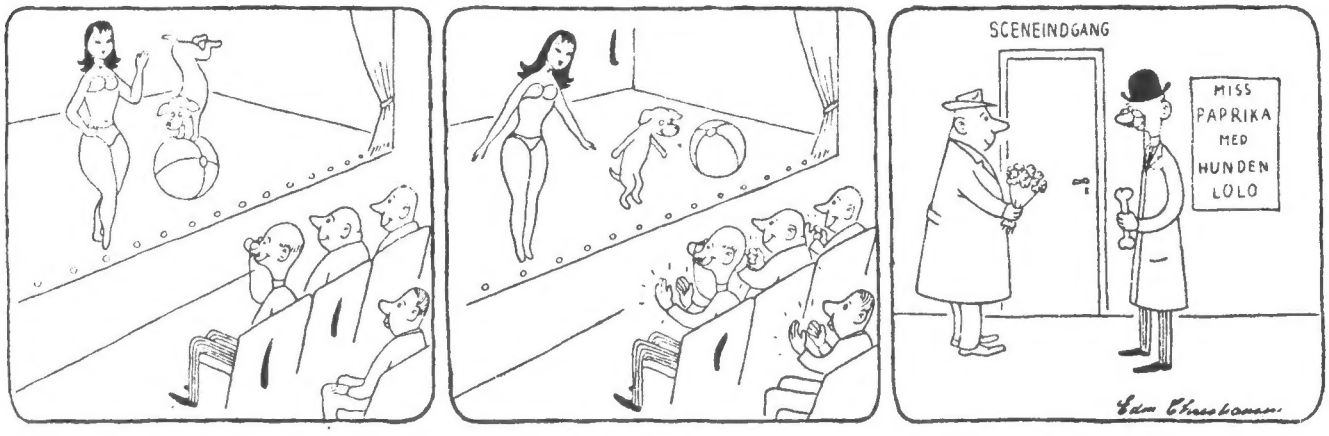

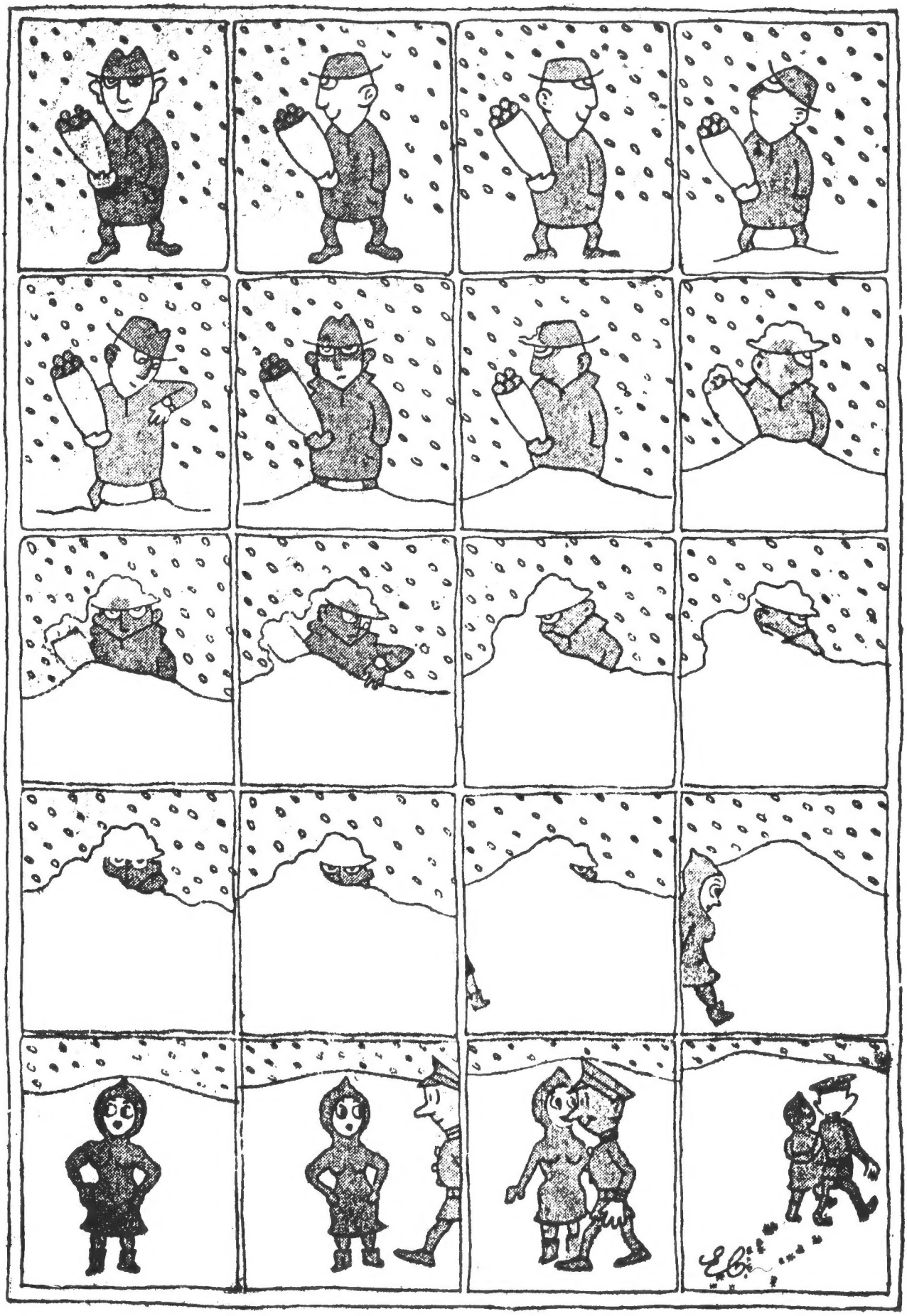

de form for humor (der lignede min), der beskæftigede mig.

Ja, det har jeg også prøvet, sagde Edmund så. Det kom virkelig som en overraskelse for mig, og jeg var utilbøjelig til at slippe ham, før hele hans dunkle fortid som tegneserie- og vittighedstegner kom frem i dagens lys - og før jeg havde fået lovning på at låne en mappe med hans arbejder.

»GØR DE GRIN MED DEN DANSKE ARBEJDER?«

I 50'erne kørte det store ræs for ham - daglig tegning i Ekstrabladet, bidrag til alskens søndagstillæg, til Hudibras, til Mandens blad, til Joker og til meget mere. Han fortalte om, hvordan han i starten igangsatte en mægtig offensiv, og tog til hovedstaden, hvor han havde en 4-5 aftaler med alskens aviser og blade på samme dag. - Bl.a. med socialdemokraten, hvor han blev nærmest *smidt* ud med ordene: »Gør De grin med den danske arbejder«, på grund af den pragtfulde tegning med den kæmpe maskine, og en lille, lykkelig mand, der står ovenpå og vander en altankasse med blomster i en solstråle. - Den blev samme dag antaget af Mands Blad, (som iøvrigt var det sidste på turen, fortæller Edmund, og under stærkt indtryk af trangen til mindst en lille en til at dulme nerverne mellem hvert blad eller avis, fandt han over dørtrinet og gled så lang han var på maven hen foran redaktøren - der købte alle hans tegninger med ordene: Lad nu være med at drikke det hele op!

- Bladtegning er en barsk branche - og Edmund holdt op midt i et enormt arbejdspres - han fik nervesammenbrud. Efter det besluttede han at droppe bladtegningen og hellige sig maleriet - det er snart 20 år siden, og vi mistede en stor tegner og fik en stor maler.

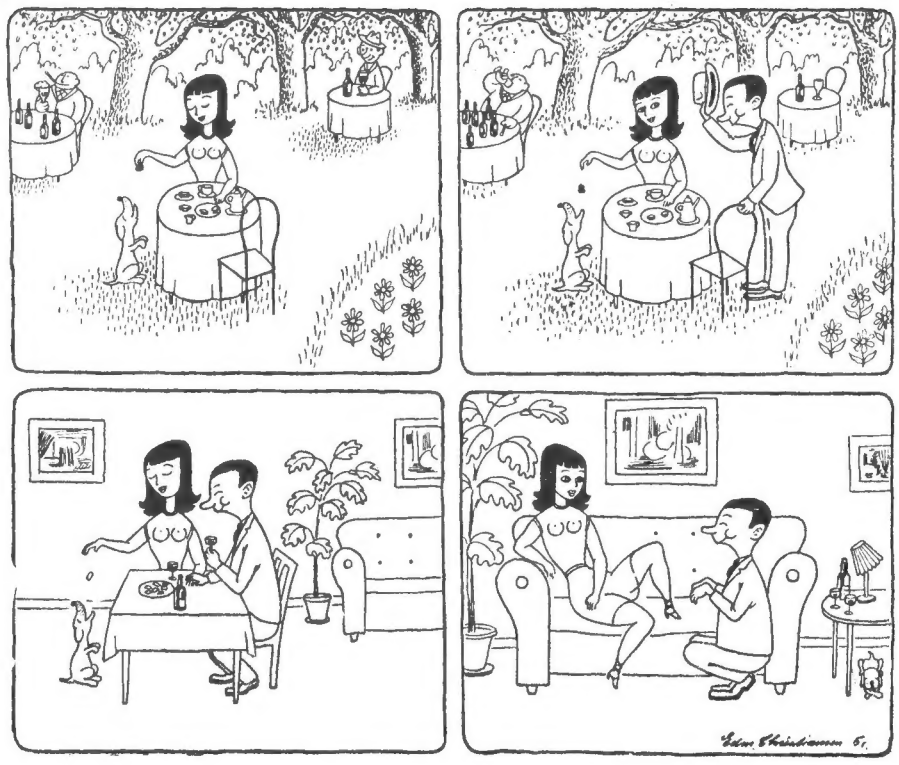

- Det er med meget stor glæde, at jeg her er i stand til at vise nogen af Emunds arbejder - han siger, og jeg er ikke i tvivl om, at det er sandt, at han aldrig har hugget en idé -

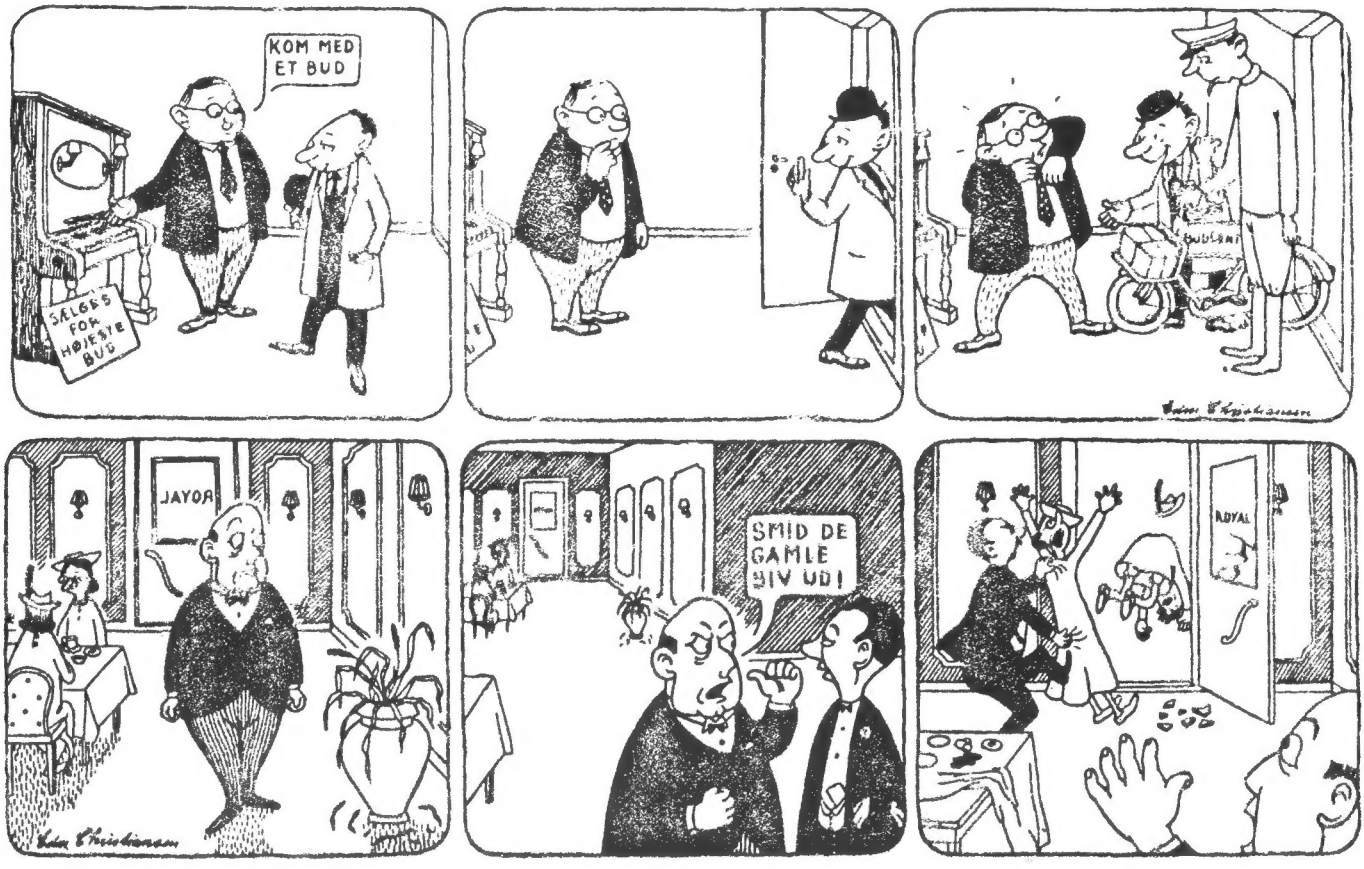

Interview med HENNING GANTRIIS

Af Michael Alring

GANTRIIS, Henning (1918-), tegner, Danmark.

Efter en overstået lærereksamen blev Henning Gantriis tegnelærer. Han forsøgte samtidig at afsætte tegninger til aviser og magasiner, men det blev kun til et par stykker hist og her, bl.a. i Mandens blad og Højt humør. Til sidst blev han dog fast leverandør til Magasinet, som Arne Ungermann og Jørgen Rode redigerede. Rode foreslog Gantriis at fabrikere en tegneserie, og det resulterede i marts 1953 i første episode af Livets gang i Lidenlund. Med denne tegneserie havde Gantriis endelig fundet sin rette hylde som samfundssatiriker. Han gjorde i sin serie det snævertsynede lille bysamfund (kopieret over Lemvig) til sit billede af Danmark og dansk meltalitet. I starten producerede han en ugentlig Lidenlund-episode, men i slutningen af 60'erne gjorde han den til en daglig forteelse, som i satirisk form kommenterede dagens begivenheder.

Ovenstående er citeret fra *Tegneseriernes hvem-hvad-hvor* (Gantriis: Det har jeg aldrig fset før - men det er da vist ikke helt løgn, nej, det kan jeg ikke protestere imod).

Det følgende interview fandt sted den 3. marts 1977 og var oprindelig en del af min hovedopgave til Danmarks Biblioteksskole (lige som interviewet med Hans Qvist i Kulørte Sider, nr. 20).

MA: Jeg mener ikke, at du nogensinde direkte har sagt at Lidenlund er lig med Lemvig.

GANTRIIS: Nåh ja, man er nok lidt tilbageholdende med at sige hvem modellen er, det vil man egentlig altid være, fordi det er lige som om det indsnævrer den lidt. Så vil man sige: »Nåh, det handler bare om den by der.« Jeg har ikke selv lagt vægt på at det skulle gøres almindelig kendt det var byen. Det var redaktør Knud Bidstrup som for mange år siden skrev en anmeldelse af et af de årlige samlehæfter der udkommer ved juletid - det er vel en femten år siden. Da skrev han, »at for indviede var det jo nemt at se at det var Lemvig.« Han havde nemlig et hus i Lemvig. Og så var den jo altså sluppet ud af sækken.

MA: Jeg tænkte at det måske var fordi byen ikke skulle udnytte det kommercielt. Jeg kan mindes at de en sommer døbte sig om til Lidenlund.

GANTRIIS: Nåh ja. Jeg blev inviteret op som æresgæst til en byfest de holdt sidste år, som var betalt af Jyllands Posten. Men de har

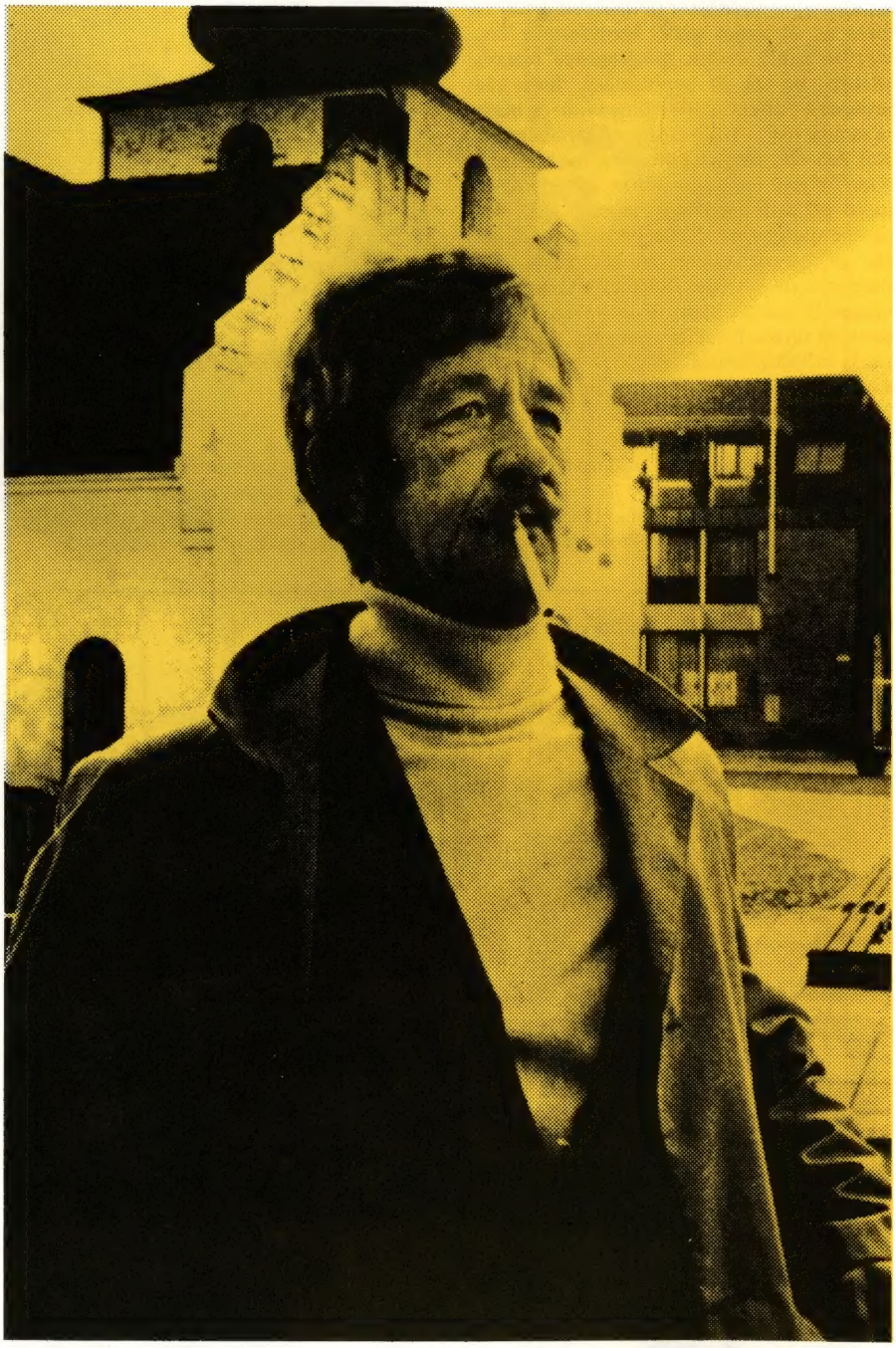

Humor er simpelthen en livsform, det er en måde at overleve på.
(Foto: Politikens Presse Foto)

DET ER JO IKKE BLOT ET SPØRGSMÅL OM AT ET ETABLISSEMENT CONTINUERES - HER ER OGSÅ TALE OM EN INTEGRERENDE DEL AF DET URBANE LIVSMØNSTER, ET RELEVANT MILIEU...
...SOM INSTITUERER EN SIGNIFIKANT DEL AF MANGE BORGERES TILVÆRELSE. MANGEL PÅ SÅDANNE FACILITETER KAN MEGET VEL UDLØSE FRUSTRATIONER OG STRESS MED AGRESSIONER SOM LOGISK KONSEKVENS..
FIK DE DET MED I REFERATET, LAURSEN? MÅ JEG HØRE..
DET RADIKALE MEDLEM ANBEFALEDE LIGELEDES AT FORNY CAFE "PERLEN'S BEVILLING.
17-7-74

forsøgt rent kontant at lave reklame på det og det måtte jeg altså stoppe. Jeg ville måske nok have givet dem lov hvis de havde villet betale noget for det. Men de ville have det gratis - og jeg er ikke bedre end andre mennesker.

MA: Jeg synes ikke man ser dine tegninger ret tit i reklamer?

GANTRIIS: Næh, jeg laver ikke så forfærdelig meget reklame.

MA: Er det fordi der ikke er nogen der spørger, eller er du ikke interesseret i det?

GANTRIIS: Hvis nogen spørger, og det er noget jeg gider at lave, så laver jeg det - det er ikke altid jeg gider.

MA: Jeg havde ellers indtrykket af at det nærmest var noget man var nødt til for at kunne leve af at tegne her i landet.

GANTRIIS: Nej, det kommer an på hvor godt man vil leve. Men man bliver ikke millionær af at være tegner her i landet.

MA: Jeg har lige læst i en artikel at der er 20 forfattere og 40-50 billedkunstnere her i landet der kan leve af deres kunst.

GANTRIIS: Ja, men de er ikke trivialliterater, det er jo ikke trivialkunst de laver, dem der nævnes i den forbindelse.

MA: Hvordan skal man definere kunst?

GANTRIIS: *Det* kan jeg ikke. Den eneste definition som jeg nogensinde har kunnet godtage, det er Storm P.'s: »Kunst, det er noget man ikke kan, for ellers var det ingen kunst.« Men altså, der er da sket en vældig liberalisering i vor tid af selve begrebet kunst. I vore dage er man parat til at acceptere næsten alt muligt som kunst.

MA: Jeg vil næsten hellere kalde Lidenlund for kunst end nogle af de malerier og skulpturer man ser, jeg synes Lidenlund siger mig noget når jeg læser den.

GANTRIIS: Ja. Men det er et synspunkt som jeg godt vil give - det lyder måske selvhøjtideligt - det vil jeg godt give dig ret i. Det kniber altså mig vældig meget at opfatte en masse forskellige ting som kunst - fordi de simpelt hen ikke siger mig noget; der er ikke noget budskab i dem. Der er masser af kunstværker som jeg kan se på og sige: »Det er kolossalt dekorativt det der.« Eller »Det er vældigt snedigt alvet.« Og de fortæller mig ingenting. Undtagen altså en æstetisk oplevelse, men det er efter min mening ikke nok til at sige at det er kunst. For kunst det må jo være en meddelelse til andre mennesker som vanskeligt lader sig meddele på andre måder, ikke? Se - det var en definition.

MA: Du tegner Lidenlund, du tegner til *Hjemmet* og så har jeg set dine tegninger i *Hudibras* -

GANTRIIS: Nej, det er mange år siden; det har jeg ikke lavet i mange, mange år. Men jeg var faktisk med lige fra starten, i det blad der jo var et vældigt uartigt blad dengang, som man faktisk kun kunne gå hen og se på en barbersalon eller sådan et sted. Det var ikke et man kunne være bekendt at sidde med i S-toget. Det kunne man ikke dengang i 50'erne, ja det startede jo allerede under krigen, i '42 eller sådan noget. Det var sjofelt, simpelt hen.

MA: Hvornår blev Lidenlund en daglig serie?

GANTRIIS: Den begyndte i januar 1971 som daglig serie. Og den begyndte i marts 1953 som ugentlig serie.

MA: Bliver den trykt i andre aviser end Politiken?

GANTRIIS: Ja. I provinsblade vest for Storebælt. Der står nemlig i kontrakten med Politiken at den ikke må forekomme i andre blade på denne side af Storebælt. Den må komme på Fyn og i Jylland, dog ikke Jyllands Posten og Århus Stiftstidende, dem anser de for konkurrenter.

MA: Lidenlund bliver trykt i omtrent dobbelt så stort format som andre tegneserier -

GANTRIIS: Ja, men ikke i provinsbladene. Jo, i et enkelt, jeg tror det er Skive Folkeblad, de vil have den lige så stor som den står i Politiken, men ellers går den jo ned i det standardformat som alle andre tegneserier.

MA: Jeg troede det var noget du insisterede på.

GANTRIIS: Det har jeg gjort en enkelt gang, fordi på et eller andet tidspunkt fandt Politiken på at den skulle flyttes om på et andet sted i bladet, og så skulle den stå sammen med de andre tegneserier de havde der og den skulle skrumpes ind til samme størrelse. Så slog jeg mig gevaldigt i tøjret og sagde: »Det vil jeg overhovedet ikke være med til, så går jeg.« Den stod på side 2 foroven i Politiken og så fandt de ud af at den kunne rykke om på bagsiden og få sine fulde fem spalter igen.

MA: Jeg synes også de andre er alt for små -

GANTRIIS: Det er de også, det er nogle elendige små frimærker. Det var de jo heller ikke i gamle dage. Det er siden man gik over til jeg ved ikke hvor mange spalter. Men som jeg sagde til dem: »Det duer ikke. Det passer min stil overhovedet ikke til. Jeg kan ikke tegne hele den by på sådan nogle små brikker, ruder.«

MA: Jeg synes din tegnestil virker helt

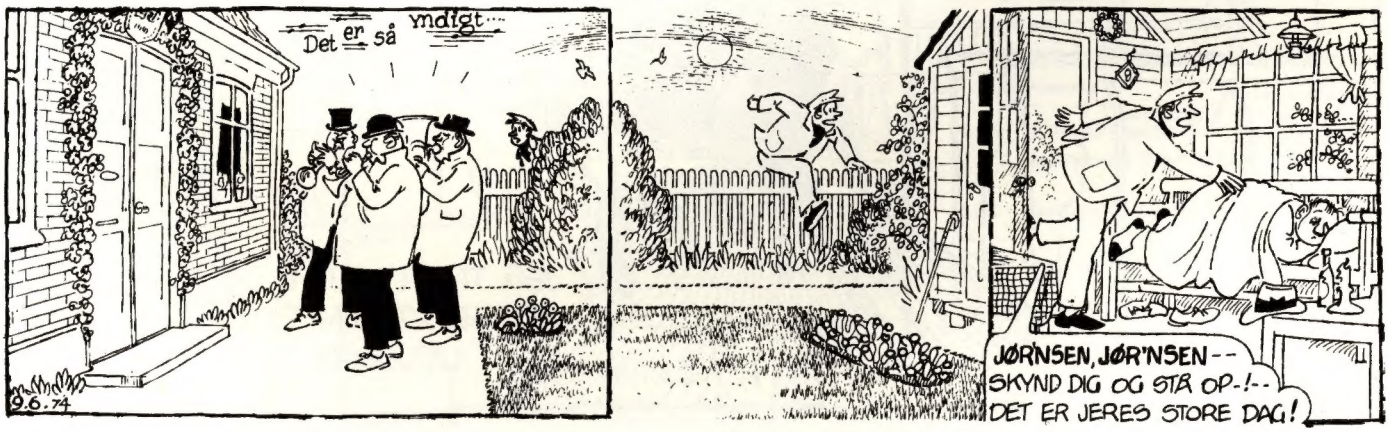

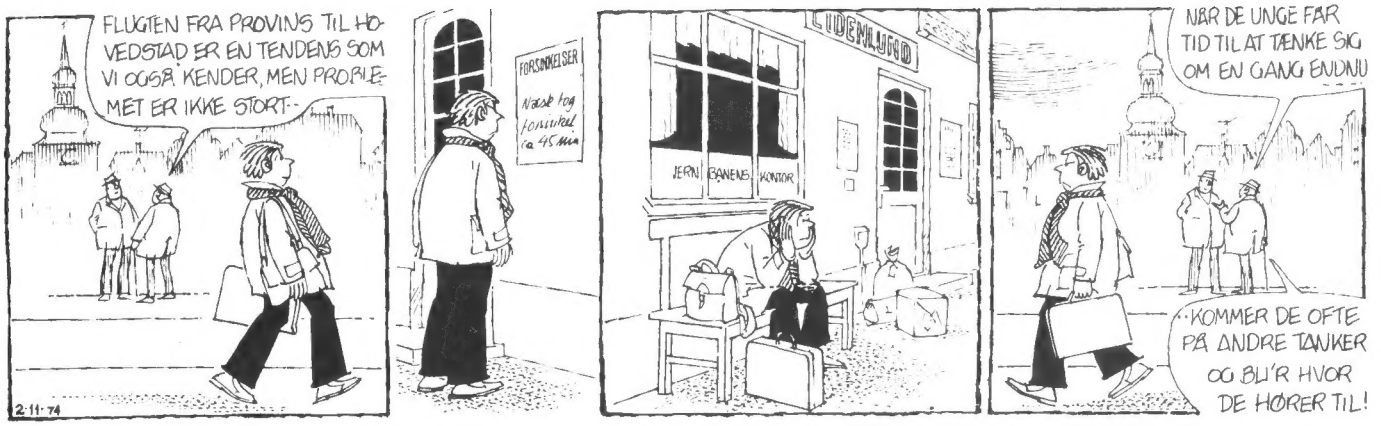
FLUGTEN FRA PROVINS TIL HOVEDSTAD ER EN TENDENS SOM VI OGSÅ KENDER, MEN PROBLEMET ER IKKE STORT-
2·11·74
FORSØGELSER
Nøgle fog konsulent ca 45 min
LIDENLYKKE
JERN BANENES KONTOR
NÅR DE UNGE FÅR TID TIL AT TÆNKE SIG OM EN GANG ENDNU
-KOMMER DE OFTE PÅ ANDRE TANKER OG BLI'R HVOR DE HØRER TIL!

speciel -

GANTRIIS: Nu har det nok noget at gøre med at på grund af sit emne så kan jeg ikke - som man ellers dyrker i så mange tegneserier hvor de fleste af billederne kun er brystbilleder af personerne - men altså, jeg er nødt til at have noget arkitektur med så man kan se at det er en lille by. Der er også det at de fleste tegneserier er tegnet på amerikansk maner, altså den der fede og bløde, runde streg. Den kan jeg ikke rigtigt have noget at gøre med. Men jeg får jo for meget arbejde ud af det, fordi der er forholdsvis flere detaljer på mine tegninger end de fleste andre tegneserier. Derfor tager det altså forbandet meget længere tid end de fleste andre. Og det er jo en fejl ved den, selvfølgelig, set fra et arbejdsmæssigt synspunkt - det tager for lang tid.

MA: Hvor lang tid tager det så?

GANTRIIS: Det kan jeg ikke sige. Altså hvis vi skal regne undfangelsestiden med, det er svært at sige, fordi nogle gange kommer ideen først kl. 10 om aftenen, og andre gange kommer den i løbet af en halv time; men selve tegnearbejdet varierer fra halvanden til tre timer.

MA: Er det ikke meget belastende at skulle få en idé hver evig eneste dag?

GANTRIIS: Jo. Man kan ikke vente til man har et eller andet pætrængende på hjerte, man skal bare finde på noget. Der *skal* være en hver dag, også om søndagen.

MA: Opfatter du dig selv som sanfundssatiriker?

GANTRIIS: Nåh ja, i mine mest optimistiske stunder. Der er vel noget samfundssatire i den, måske ikke hver dag, men engang imellem. Men jeg spekulerer egentlig ikke over det. Det kommer bare, på den måde. Jeg er ikke bevidst samfundssatiriker. Men den holdning man eventuelt selv har indbygget, den kan man ikke undgå også at udtrykke i det man laver.

MA: Man kan vel holde sin mening tilbage, bare spørge: »Hvad vil folk købe?«

GANTRIIS: Det tror jeg sgu ville være kedeligt. Og det var uudholdeligt arbejde. Fordi så kan man ikke more sig; hvis ikke man selv morer sig ved det man laver, så er der ikke andre der morer sig. Jeg tror ikke det kan lade sig gøre at lave noget som interesserer folk hvis man ikke selv - ja, hvis ikke man selv har fornøjelse af at lave det, så tror jeg heller ikke nogle andre har fornøjelse af det.

MA: Hovr mange breve får du?

GANTRIIS: Årh, ikke så farligt mange, en 20-25 stykker om året eller sådan noget. Det vælter da ikke ind ad døren. Men det er navnligt hvis der er noget folk bliver fornærmede over, *så* får man altid breve. Hvis der er noget folk er utilfredse med så skriver de. Hvis de er godt tilfredse så skriver de næsten aldrig. Jeg kom engang til at fornærme nogle mennesker fordi jeg havde en serie hvor der var noget med at købmanden var ordblind, han kunne ikke stave rigtigt på sine skilte; og så var der noget med at hans barn i skolen skulle have lidt ekstraunder-

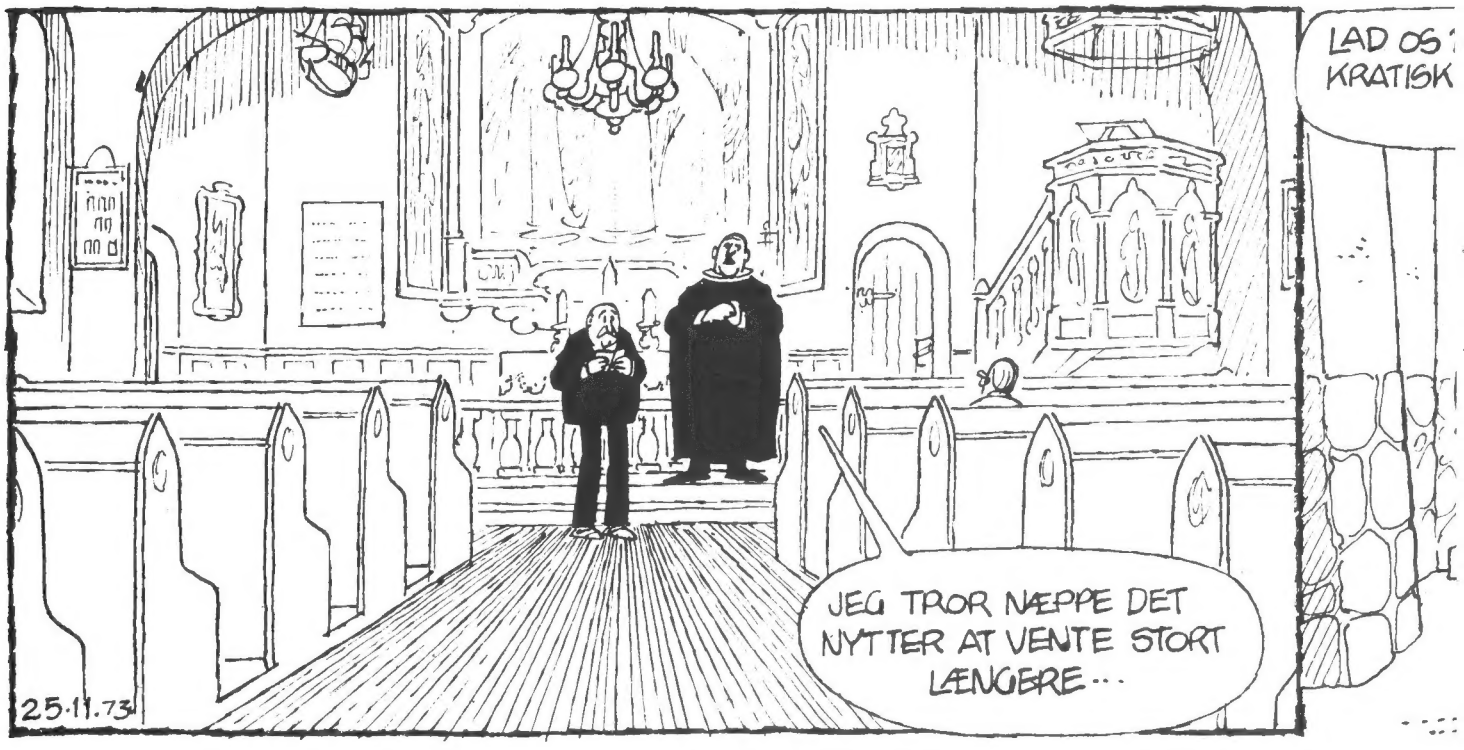

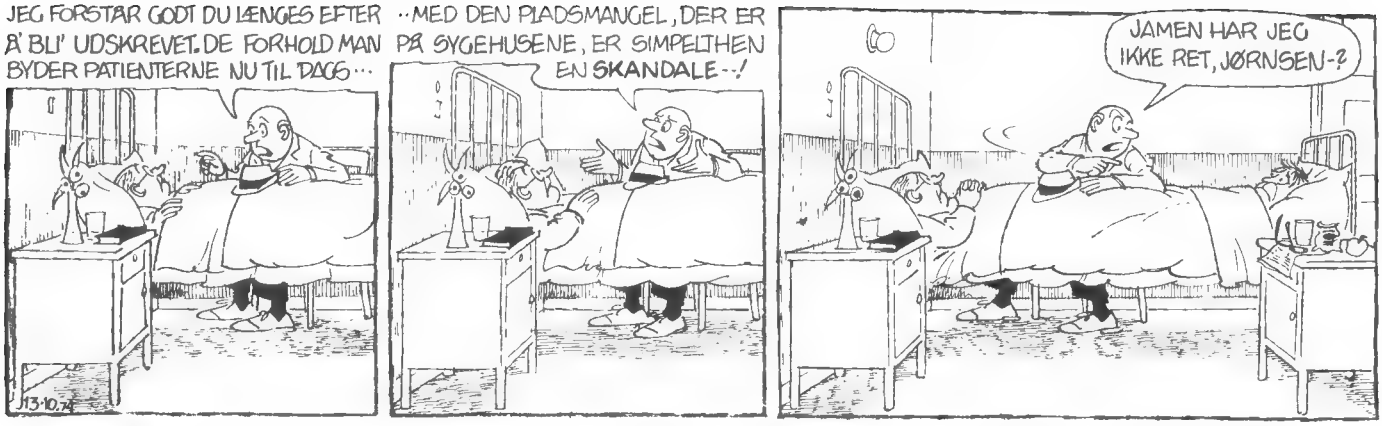
JEG FORSTÅR GODT DU LÆNGES EFTER Å' BLI' UDSKREVET. DE FORHOLD MAN BYDER PATIENTERNE NU TIL DAGS···
··MED DEN PLADSMANGEL, DER ER PÅ SYGEHUSENE, ER SIMPELTHEN EN SKANDALE--!
JAMEN HAR JEG IKKE RET, JØRNSEN-?
13-10-74

visning, og det kunne købmanden ikke forstå, »For det er da ikke fra mig han har det.« Og der var altså nogle der skrev til mig, eller rettere sagt, de skrev til chefredaktøren på Politiken, og de var meget fornærmede. Og det kan jeg personligt ikke rigtigt forstå. Nu har jeg altså for nogle år siden - det er en halv sens år siden jeg holdt op - men da tegnede jeg til det engelske satiriske blad *Punch*. Det orker jeg ikke mere, jeg har ikke tid til det. Det er jeg i øvrigt ked af; det var meget morsomt. Men altså, alt det der med på en eller anden måde handicappede personer, det kan man jo i England udmærket gøre grin med eller gøre nar ad. Folk i rullestol, det har de ikke spor imod at gøre grin med; og folk der er halte og folk der er døve og sådan noget, det må man gerne i England, hvis ellers det er morsomt. Det må man ikke her i landet; folk bliver så fornærmede. Folk er meget sartere her - og det er vel at mærke de sunde og raske der er fornærmede på de syges vegne. Det er nemlig mit indtryk at handicappede ikke selv har så svært ved at lave lidt grin med det. Det var måske en måde lige som at lette lidt på dampen og lige som tage det lidt lettere.

Jeg havde også engang én om en mand der gik midt på gaden, og der var en bil bagefter der dyttede og dyttede for at få ham til at flytte sig, og så siger konen til manden inde i bilen: »Hold op med det pjat der. Enhver ved jo at hans høreapparat er til reparation.« *Da* skrev en dame et læserbrev til Politiken. *Det* var det *stærkeste* hun nogensinde havde set; at gøre *nar* ad tunghøre mennesker. Og ikke nok med at man gjorde nar ad ham, men han blev også fremstillet som en kompelt idiot, for han gik midt i gaden. Så hun har jo taget helt fejl af det alt sammen; selvfølgelig går han midt i gaden, for det gør de sgu i Lidenlund. Og for det andet var det den ophidsede mand der var genstand for satiren og ikke den døve.

Så er der sådan noget som død og begravelse; det må man også være meget forsigtig med. Jeg har engang fået en bebrejdelse for en begravelsesscene, hvor der var en læser der skrev ind - også direkte til redaktionen - at han kunne ikke forstå at Politiken virkelig ville lægge navn til den måde man gjorde grin med dødens majestæt. Og det handlede såmænd bare om et ligfølge som, da det pludselig begynder at regne, sætter sig op på kisten under baldakinen i ligvognen efter at de har spurgt enken om hun havde noget imod det. »Nej, nej,« sagde hun, »Jensen ville selv have foreslået det.« Men fordi det er en begravelse, og det er noget forfærdeligt noget - altså, døden er noget rædselsfuldt noget, må man slet ikke tale om den, og i *hvert fald* ikke gøre grin med den.

MA: Man har det vel rarere hvis man kan gøre grin med alting.

GANTRIIS: Ja, humor - hvis det er det - er simpelt hen en livsform, det er en måde at overleve på.

Livets gang i Lidenlund. Samlehæfter.

1.-2. samling: Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri (Lemvig), 1957-58.

3.-6. Samling: Hasselbalch, 1960-63.

7.-9. samling: Hasselbalch, 1965-67.

10.-11. samling: Winther, 1973-74.

12. samling: Forlaget Bedre Bøger, 1975.

13.-14. samling: Winther, 1976-77.

KLATTEN KOMMER

-tegnet af Freddy Milton!

Klatten kommer fra en anden planet med et rumskib...
Snart skal den ændre Søren Spættes liv - for når Klatten kommer begynder der at ske spændende ting!

KR. 16,50

Et helt nyt, farvestrålende album med

SØREN SPÆTTE

INTERPRESSE

©WALTER LANTZ PRODUCTIONS

Scrooge og Micawber

— eller den Freudianske beslægtning mellem W.C. Fields og Onkel Joakim.

Af Rune T. Kidde

I sine unge år søger unge mennesker en støtte i deres unge liv. Disse unge år strækker sig for en del mennesker til deres 90-års fødselsdag - ja, nogen vil være evigt unge. Da det jo er umoderne at tro at religion og lignende plattenslageri må et ungt menneske søge at finde andre veje for faste holdepunkter og guddommelige stenstøtter til understøttelse af moral og samfundssind. For mig vil det aldrig blive andre end W.C. Fields og Carl Barks.

Disse mit liv og levneds saltstænger kan jeg selvfølgelig ikke tildele lovord nok - jeg kan ei prise deres værd i blot tilnærmelsesvis rimelig grad - og egentlig er det heller ikke det, der er mit clou i denne skrivelse. En stille eftermiddag med cigar og matini's mens jeg sad og kogte børn, kom jeg til at tænke på en umiskendelig lighed i åndeligt henseende mellem Barks og Fields - og i særdeleshed mellem den nærige, menneskefjendske særling Scrooge McDuck og den nærige, menneskefjendske særling W.C. Fields. Jeg kunne understøtte min teori med en tids - og remedietabel af forbavsende samstemning.

1) ÅRSTAL. W.C. Fields døde julemorgen 1946 - og i året derefter har han af naturlige årsager været mere fremme i USA end nogensinde. (Man *skal* jo dø, inden man bliver kendt). I julen 1947 dukker en sær gammel and op hos Barks i »X-mas on Bear Mountain« med åbningsreplikken: »Here I sit in this big lonely dump, waiting for Christmas to *pass!* Bah! That silly season when everybody loves everybody else! A curse on it!« Et replik, der ordret kunne have været udtalt af Fields, der ***hadede*** julen og aldrig forspildte en chance for at komme med lignende kommentarer til den.

2) NAVNET. Scrooge er jo som bekendt fra Dickens' overdådige persongalleri. Scrooge var W.C. Fields yndlingskarakter hos Dickens. »But Oh, that Ebenezer Scrooge! He was a character after my own heart! Let me read you a description of him: (A Christmas Carol) 'Oh! but he was a tight-fisted hand at the grindstone, Scrooge! - a squeezing, wrenching, grasping, clutching, covetous old sinner. Hard and sharp as flint, from which no steel had ever struck out generous fire; secret and self-contained and solitary as an oyster. The cold within him froze his old freatures, nipped his pointed nose, shrivelled his cheek, stiffened his gait, mde his eyes red, his thin lips blue, and spoke out shrewdly in his grating voice. A frosty rime was on his head, and on his eyebrows and his wiry chin. He carried his own low temperature always about with him; he iced his office in the dogdays and didn't thaw it one degree at Christmas'.«/- »Please, do not, I warn you, cast aspersions on my personal idol. I love the man. I think he could replace george Washing-

ton and Abraham Lincoln in our schoolbooks - only he fell from ny good graces at the end of the tale.«

Grunden til at han i afslutningen mishagede Fields: »He became benevolent« ('godgørende, menenskekærlig')

3) BEKLÆDNING. Hat, stok, gamacher - og briller (Guldbriller med let stel som Fields gik med) (Som senere mistede stængerne).

4) REPLIKKER. Som før nævnt åbningsreplikken - og f.eks. en replik som: »As I said before, I *hate* everybody«, Fields er kendt for replikker som den yderst inderlige: »I *HATE* you« og »FEBF« (Fuck everbody but Fields) Scrooge siger: »As I was saying, there's no such thing as a brave man!« Fields siger: »It's impossible to find twelve fair men in all the world!«

5) PENGE. Fields var som Scrooge sygelig tilhænger af penge. Han var mangemillionær da han døde, og havde utrolige millionbeløb stående, fordelt på et utal af banker over hele verden. Han var nærig i en grad, der ikke lader den oprindelige Scrooge noget tilbage. Han elskede at røre ved sine penge, og gik altid rundt med lommerne i sin frakke fyldt med gyldmønter, så han kunne rasle med dem. Eller tænk på en af hans hillariske scener som cirkusdirektør Larson E. Whipsnade (larceny); en kunde har fået for lidt tilbage fordi Fields af lagt alle sedlerne sammen undtagen den øverste. »I'm short« klager staklen. »Don't brag about it, I'm only 5 foot eight myself«, siger Fields. Det er ikke de sidste ord i den sag - men staklen få naturligvis *ikke* sine penge igen. En af Fields gode venner (troede han da) kom i fængsel og var uden penge til kaution. 'Vennen' telegraferede til Fields og bad ham ydmygt om at måtte låne 100 § af hans millionformue. Fields telegraferede tilbage: »If it's a good jail, I'll come« (Lidt ødselt med det telegram måske).

() Udover disse mere iøjenfaldende ligheder er der nogen andre svagheder som mesteren Barks selv deler med mesteren Fields. Man husker Cast Iron Charlie, eller Mesmer J. Spellcaster i »Back to long ago«, eller Gu, the abdominal snowman osv og man husker også The great McGonigle, Eustace E. McGargle, T. Frothingwell Bellows og Gabby Gilfoil. En svaghed for navne af mere utraditionel art. *Og* en svaghed for gammelengelsk. Fields elskede at spække sine vildtblomstrende verbaljonglerende ekvilibristerier med totalt fejlanbragte gammelengelske gloser - og Barks ligeså. Man husker »Ghost of the grotto«: »Another of ye hamburgers, scullery knave! They taste mightye goode after an half century of ye fish!« Eller f.eks. i »Back to long ago«: »Wag a civil tonque, so'sn Pintail;! Her Majestys captains never take loot - they take war prices«. Eller hvad med Fields under en ganske normal (?!) suppespisning på et billigt provinshotel: »Hush! Do not use that language infront of ny innocent little daughter, or I shall be compelled to lay hands upon you!« (and remember: Every cloud has a silvery lining, just as this plate of soup is filled with vegetables). Og så var Fields' mest pragtfulde rolle jo nok hans Micawber i 'David Copperfield' - (»You perceive before you the shattered fragment of a temple once called man...the leaf is withered, the blossom is splighted - the gar of day goes down upon the dreary scene.«

- Og så sætter man sig selvfølgelig ned for at skrive til Barks (Barks, der selv har udtalt, at han ikke har været ret mange andre spændende steder i verden end i biografen - vel også i 1947?)

Her er svaret fra den gamle mester - så kan man jo selv dømme, om man tror på min teori om genetiske sammenhænge!

(Næste motto: Ud å kegga - etter Vecka)

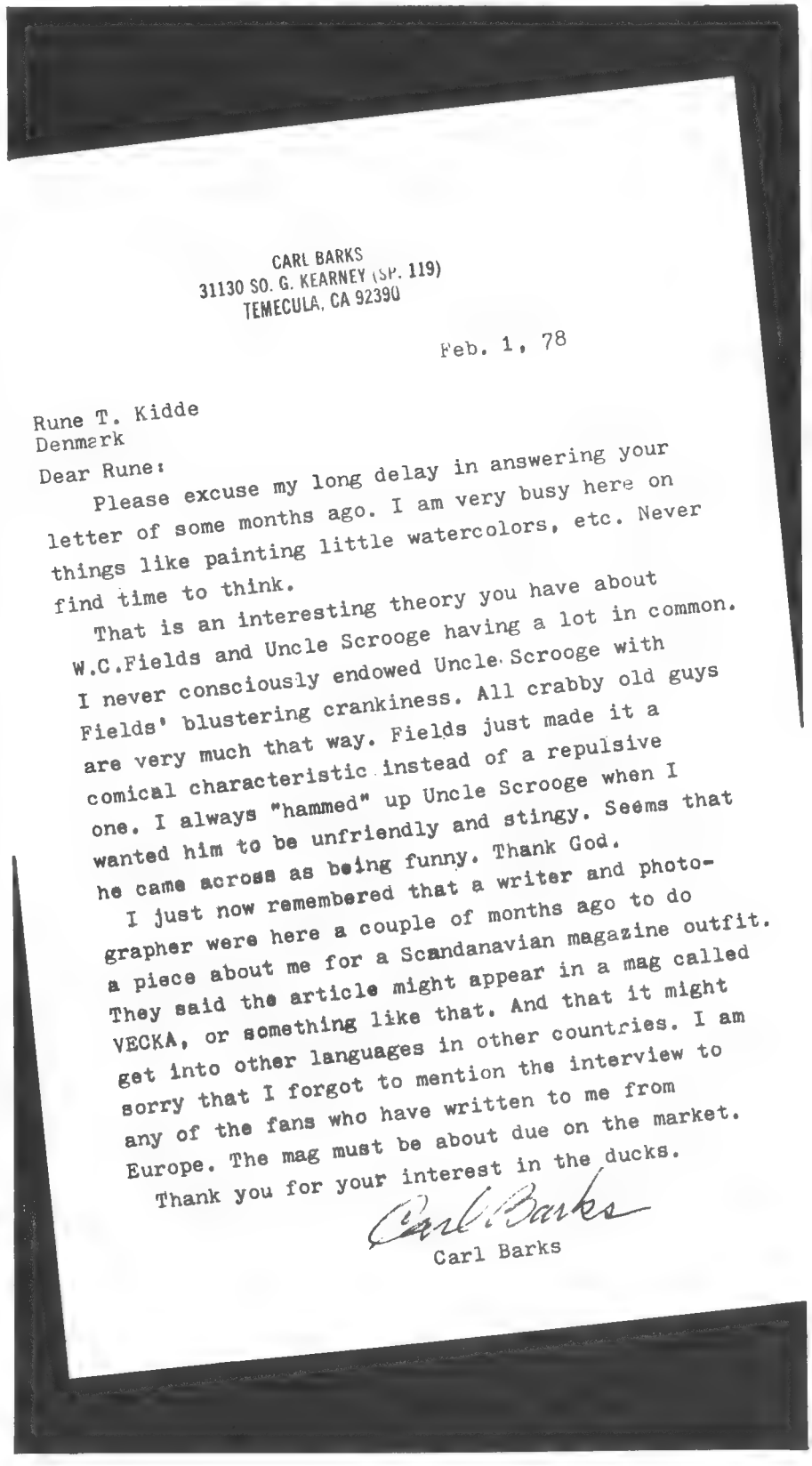

CARL BARKS
31130 SO. G. KEARNEY (SP. 119)
TEMECULA, CA 92390

Feb. 1, 78

Rune T. Kidde
Denmark

Dear Rune:

Please excuse my long delay in answering your letter of some months ago. I am very busy here on things like painting little watercolors, etc. Never find time to think.

That is an interesting theory you have about W.C.Fields and Uncle Scrooge having a lot in common. I never consciously endowed Uncle Scrooge with Fields' blustering crankiness. All crabby old guys are very much that way. Fields just made it a comical characteristic instead of a repulsive one. I always "hammed" up Uncle Scrooge when I wanted him to be unfriendly and stingy. Seems that he came across as being funny. Thank God.

I just now remembered that a writer and photographer were here a couple of months ago to do a piece about me for a Scandanavian magazine outfit. They said the article might appear in a mag called VECKA, or something like that. And that it might get into other languages in other countries. I am sorry that I forgot to mention the interview to any of the fans who have written to me from Europe. The mag must be about due on the market.

Thank you for your interest in the ducks.

Carl Barks

Carl Barks

AERODYNAMISKE IDOLER INGEN ADGANG

Tegneserieforbundet svarer på kritik af udstilling

Nej, vores udstilling fører ikke i sig selv til noget, men sammen med vore andre aktiviteter vil den give os erfaringer vi kan bygge videre på. Torben har ret når han skriver at Husets faciliteter er begrænsede, men dette er ved at blive udbedret da der bliver anskaffet nye udstillingselementer, så det er nemt at opdele salen, vi vil derfor også fremover benytte Huset. Hvad angår besøgstallet så var det ikke væsentlig større end på udstillingen i 76, men dem der kom brugte megen tid på at gennemgå udstillingen og en del kom flere gange. Det har været et problem at Husets udstillinger ikke har noget fast publikum, men vi har ikke haft nogen valgmulighed.

Når Torben skriver »...alt andet (end udstillingen) var gemt væk til senere, måske gemt alt for godt væk endda« så tror vi at Torben, bevidst eller ubevidst, mener at vi burde følge i Carstens fodspor, hvad vi aldrig kunne finde på. Vi har nemlig andre motiver til det vi gør, så derfor bliver vore arrangemanger også anderledes, men hvis Torben har nogle konkrete forslag så vil vi da gerne modtage dem. Så skriver Torben en hel masse punkter om den konkrete ophængning af materialet. Det er for det første ikke rigtigt at der ikke var angivelse af navn, og i mange tilfælde var der også sat andre oplysninger ved. For det andet kritiserer Torben os for ikke at have struktureret udstillingen og for at have været inkonsekvente i vores ophængning, vi vil gerne have at vide hvordan vi kunne have struktureret udstillingen, og hvordan vi har været inkonsekvente. For det tredie skriver Torben at der var en masse rod i ophængningen og bruger Torstein Gundersen som eksempel. Desværre var det sådan at dette eksempel var det eneste rodet ophængte, mens alle de andre tegneseriekunstneres værker var samlet hver for sig.

Når Torben skriver at ikke alle udstillere var lige gode, og at mange mangler noget elementær viden, så har han ret. Men at udelukke nogen fra at deltage, som Torben tydeligvis mener at vi burde, ville være direkte imod forbundets formål, og vi har heller intet ønske i den retning. Vi kan heller ikke se hvorfor vi skal afgudsdyrke dine private aerodynamiske idoler, Burne Hogarth og Hal Foster. Hvis et menneske har lavet en tegneserie, og føler det har lavet noget af værdi, hvilken ret har du til at komme og dømme dette menneske. Skal du absolut måle os andre med din kommercialistiske og elitære målestok. Med hensyn til dit spørgsmål om hvorfor Otto Frello, Freddy Milton, Quist, Füchel, Gantriis, Mogensen, Engholm med flere ikke var repræsenteret på udstillingen, så kan vi svare, at de to første var indbudt, men sendte afbud! de øvrige havde mulighed for at tilmelde sig ligesom enhver anden tegneseriekunstner, da det har stået i Kulørte Sider at udstillingen var ved at blive forberedt, så har vi gjort hvad vi kunne.

Når Torben kritiserer os så meget så er der en ting han har glemt, og det er hans egen rolle i forbundets historie og hans meddelagtighed i vores fejltagelser og i vores heldigere dispositioner. Hvad angår generalforsamlingen havde Torben ligesom alle andre medlemmer fået en indbydelse med klokkeslet, dato osv., at Torben kommer to timer og ti minutter for sent må derfor stå for hans egen regning.

Hilsen Tegneserieforbundets hovedbestyrelse

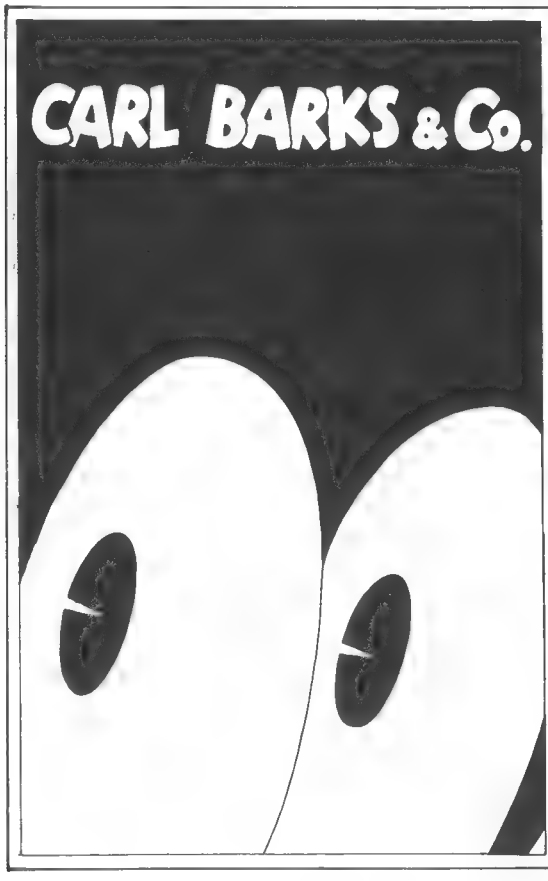

Carl Barks & Co
Solohæfte nr 11
Skandinavisk "funny animal"-produktion,
DELL Comics,
Ub Iwerks,
Barks-malerier,
Animation,
Disney-serier,
Søren Spætte,
Nyheder,
Breve,
Index

36 sider, kr 12,85
Udkommer i Maj
kan bestilles hos PEGASUS
Blågårdsgade 3
2200 København N
postgiro
93 011 94

ISBN 87 87654 24 5

RUNEPRESS NYT

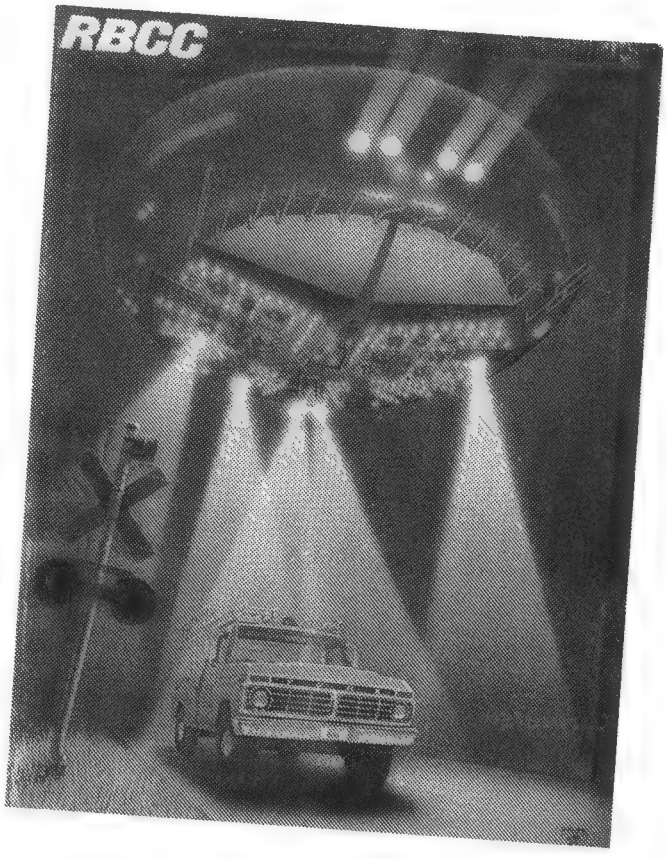

ROCKET'S BLAST COMICOLLECTOR 142 29,50
Stort *Close Encounters* dobbeltnummer. Indeholder bl.a. nogle af de smukkeste malede *CE*-billeder (ekstra farve-centerspread). Desuden artikler, interviews, foto og tegninger...og alle de sædvanlige, velskrevne spalter om tegneseriemediet + alle annoncerne.

THE COMICS JOURNAL 39 9,75
Amerikas eneste serie-tidsskrift, der virkelig tør åbne munden og kritisere industrien, og som samtidig gør det velovervejet og i velskrevne artikler. Desuden nyhedsspalter, debat og hver gang søndagssider med Spider-Man og Howard the Duck avisserierne. Specielt i dette nr.: Interview med Paul Levitz, Superman vs. Ali - reklametrickets effekt, The Disney Years - where'd they go?, The Death of Walt Disney - hvorfor døde han, og hvilke tanker havde han for produktionen efter sin død? - og hvad var det for mystiske ting der forgik efter Walt Disney gik bort?. 92 SIDER!

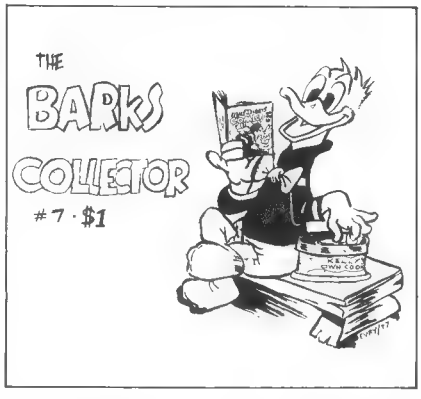

THE BARKS COLLECTOR 7 12,50
Feature om de 10 første Scrooge-historier, Disney in Europe, Walt Disney Comics Digest-index, serie: Uncle Scrooge's greatest treasure, m.m.

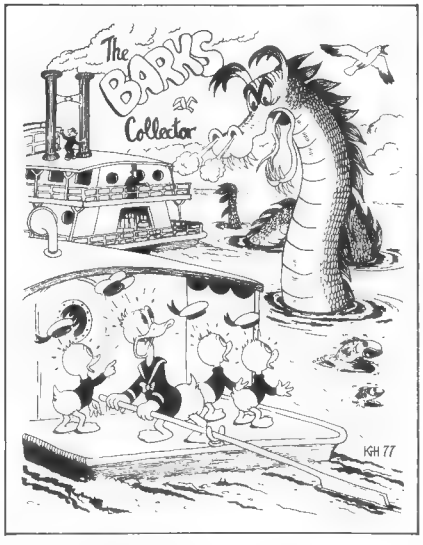

THE BARKS COLLECTOR 8 12,50
Carl Barks and the American Ethos, Collecting Barks in Australia, Letters from Carl Barks, The Plagiarism Trial of Howard the Duck, From Elephants to Dinosaurs (Barks reviews), m.m.

RUNEPRESS
Krogshøjvej 32
2880 Bagsværd Danmark
Tlf. 02/98 56 02 Giro 2 21 29 89

Mediascene
EXCLUSIVE THIS ISSUE:
GALACTICA
FIRST COVERAGE OF THE NEW TV SCIENCE FICTION SPECTACULAR BY THE FX CREW THAT GAVE YOU
STAR WARS

MEDIASCENE 29 17,50
Science fiction nummer i to sektioner med masser af farver. Bl.a. omtale af nye sf-film: Galactica, Star Crash, Empire, og Superman. Nyt fra tegneserieforlagene. Neal Adams and the law: to copyright or not to copyright.

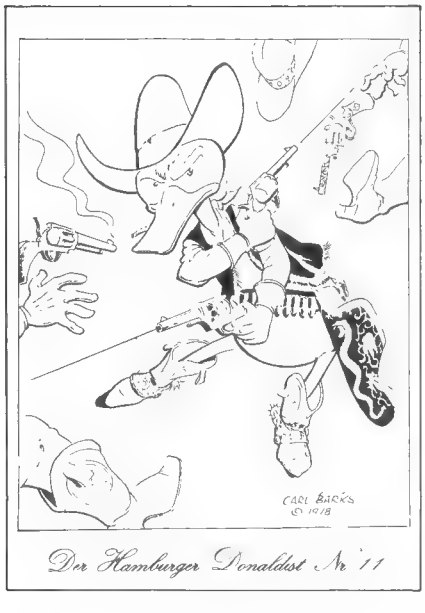

HAMBURGER DONALDIST 11 12,50
Nyt nummer af det tyske Donaldist-blad. Artikler, analyser, debat, nyt, tyske index, Donaldist-kongres, anmeldelser etc. Rigt ill. stort format.

MARVEL INDEX 5 45,00
Index over Journey Into Mystery, The Mighty Thor, Tales of Asgard, Giant-Size Thor samt Annuals. For hvert enkelt nummer gives alle oplysninger om indhold og tegnere, forfattere mv. samt forside afbildes. Desuden: Personnel Cross-Index og Major Characters Cross-Index. 100 sider.

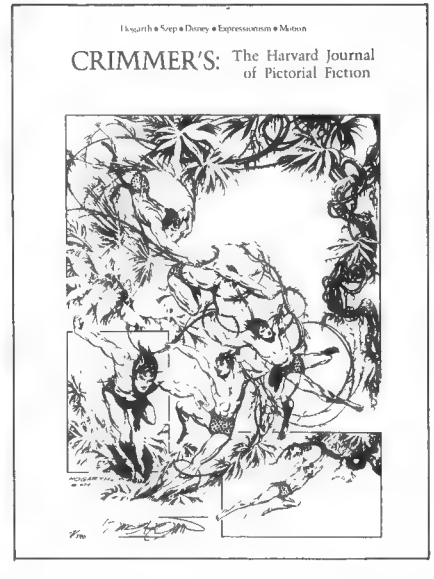

CRIMMER'S 2 19,50
The Harvard Journal of Pictorial Fiction. Two Disney Artists: John Hench and Marc Davis. Expressionism in Films, Burne Hogarth-interview with specific comparisons to the Renaissance, neo-classicists, Mannerists and German Expressionists, m.m. 60 sider.

EKSPERIMENTER OG JORDBUNDETHED I TO SPÆNDENDE WESTERNSERIER

BUDDY LONGWAY 1: CHINOOK & 2: FJENDEN af DERIB. 48 sd. pr. stk. 14,95 kr. Dansk tekst: J.P. Agger. CARLSEN if.
RED KELLY 1: KRIGSDANS OM MARTERPÆLEN & 2: ULVENATTEN I WYOMING. af HERMANN & GREG. 48 sd. pr. stk. 16,50 kr. GUTENBERGHUS.

Efter at den amerikanske westerntegneserie enerådigt havde hersket på det danske marked frem til starten af halvfjerserne, er det glædelidt at se her sidst i halvfjerserne at det nu på det nærmeste er den europæiske westernserie der råder.

I forvejen har vi på markedet BLUEBERRY, MANOS KELLY?, INDIANERNE og CACTUS GRANT, og nu kan vi altså føje endnu to til: BUDDY LONGWAY og RED KELLY.

Grunden til at det nu er den europæiske western der er så populær kan være svær at definere helt klart. Måske er det brugen af disse difuse antihelte, introduceret herhjemme i de såkaldte spaghettiwestern film som kom fra Italien, men fortællermæssigt repræsenterer disse euro-albums også langt mere gennemarbejdede plots, og som tegnemæssigt håndværk ligger de på langt et højere plan end f.eks. Kid Colt og Rawhide Kid nogensinde gjorde. Husk på, et regelmæssigt Kid Colt-eventyr strakte sig over ca. 5 sd., så havde den stærke helt pløkket de slemme forbrydere eller onde indianere ned.

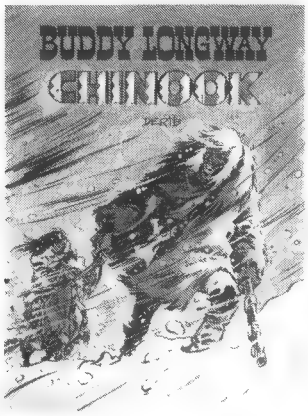

Den europæiske western repræsenterer i modsætning for det meste større episke værker, historier som strækker sig over flere albums og ligesom skildrer forløb (jeg ved ikke hvem der har rekorden, men et godt eksempel er i hvert fald BLUEBERRY). Til slut må vel også nævnes den almindelige ændring i moralen overfor det samfundssystem en westernserie bearbejder og afspejler, den der med de grumme, stygge indianer og den gode, rene hvide helt holder ikke rigtigt stik længere....heldigvis.

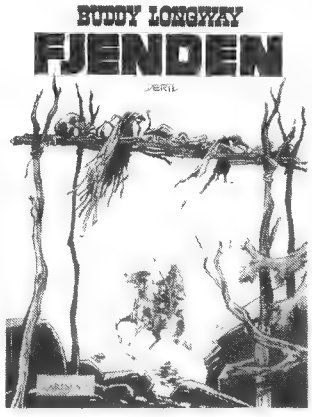

BUDDY LONGWAY repræsenterer dog for mig lidt af et eksperiment inden for westerngenren, både fortællerteknisk og grafisk. DERIBS tegninger ligner ikke noget man har set et andet sted før, her er virkelig en fornyelse af finde. Sceneriet, baggrundende og miljøet er realistisk skildret, indeholdende masser af små fint sete detaljer. Figurerne, og deriblandt altså hovedpersonen Buddy, virker dog eventyragtige, karikerede og ikke helt så realistiske. Jeg ved ikke om dette er en fejl hos DERIB eller noget han tilstræber, eller bare noget han ikke kan komme ud af (DERIB kendes også herhjemme for sit arbejde med serien PYTHAGORAS & CO. udsendt af LADEMANN i SUPERSERIEN). For mig gør det ikke noget, men generelt er jeg bange for at dette umiddelbart skaber en vis distance for forståelsen af serien. Hermed ikke ment at DE-

RIB ikke fuldt ud mestrer sit håndværk, tværtimod, kunstnerisk ligger dette langt over gennemsnit. DERIB eksperimenterer på bedste europæiske vis med integration af en sides billeder til en helhedskomposition, og han opbygger sine sider både spændende og utradiotionelt.

Tekstsidene er vist også lidt af et eksperiment. Fortælleren er hovedpersonen Buddy, men dette virker dog ikke helt så konsekvent. Der tales ikke mere end nødvendigt i boblerne, og det gøres i korte og enkelt opbyggede sætningskonstruktioner.
Men det g

Men det gør intet - serien på det nærmeste taler for sig selv.

I det første album får Buddy uforskyldt til opgave at følge indianerpigen CHINOOK hjem - hvilken ender meget romantisk, og album nr. 2 skildrer det unge pars trængsler og kamp mod omgivelserne og en nystisk fjen-

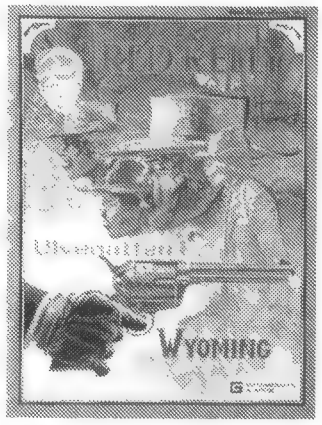

de da de vil skabe sig et selvstændigt liv på prærien.

RED KELLY derimod, repræsenterer den virkeligt jordbundne tegneserie. Her er tilstræbt realisme, så det næsten gør ondt. Grafisk er dette noget nært et mesterværk. Hermann rammer virkeligt ned i miljøet, og opererer ligesom DERIB med et hav af detaljer - her er noget at byde på. Stilen er spændstig, afsnappet og patentlig, og sættes næsten i relief af en mørk og grumset farvelægning DERIBS farvelægning var derimod mere flad). Historierne, intrigerne, er jordbundne og realistiske, der foregår også her en integration album og album imellem. Det ene snapper det andet i enden. Fortællingerne kommer ikke på højde med f.eks. BLUEBERRY men er solide og helstøbte.

Det første Kelly album handler om en indianerrevolte, med nogle uhyggelige perspektiver. Årsagen er selvfølgelig den hvide ærgærighed, som også senere næsten skal blive skyld i en massakre.

Album nr. 2 er første afsnit af en længere fortælling som strækker sig over vistnok 3 albums mere. I dette album prøver man sammen med bl.a. en skydende præst af få ram på de berygtede Dobbs brødre, som huserer i skovene ved Wyoming. Albummet slutter hvor Kelly forlader farmen »3 sekstaller« for at indfange den sidste af brødrene, som nåede at flygte.

Skal man kritisere sidstnævnte udsendelse må det

være at Gutenberghus endnu engang sender stærkt materiale på markedet og ikke håndtekster det. Hvornår får man ind i knolden, også inde i centrum at det faktisk skæmmer serierne med denne maskintekst.

Bortset fra det -- to virkeligt fede albumsserier til det danske marked. KAN anbefales -- UGH!

SPÆNDENDE GENRE - MEN SVINGENDE KVALITET I TO NYE ALBUM

GRU album nr. I. og GRU album nr. 2. Begge Interpresse, pris hhv. 17.50 og 19,50, begge på 72 sider.

Skræk-genren har enormt rige kunstneriske muligheder i sig, hvilket enhver kunne overbevise sig om ved studier af de Gru-hæfter, der kommercielt vel toppede for ca. 5 år siden. Der var her tale om virkelig uovertrufne tegninger i mange af disse serier, der til gengæld ofte havde forbavsende ringe og dårligt oversatte texter. Vel næppe nogen andre tegneserier havde så store forskelle mellem gode billeder og dårlige texter som disse Gru-hæfter. Endvidere var det uhyre karakteristisk at disse hæfters enkelte historier altid var indrammet af Fætter Maddike, der markerede perspektivet i aflæsningen af disse historier, således at de konsekvent og vældig raffineret blev transformeret til show - om end temaerne var vold og uhygge o.l.

I denne vinter udkom så de første store Gru-albums, på hver 72 sider - begge indeholdende flere lange og som regel gode historier. Men forskellene er nu større end godt er. Det første album rummer således 5 historier, der alle er mægtig godt fortalt - visuelt. Gode billedmæssige raffinementer og experimenter. Derimod indeholder det andet album hele 9 historier, hvoraf ca. halvdelen er utrolig ringe, så elendigt fortalt - specielt hvad angår texterne og dermed osse disses udsagn, morale og sprog.

Helhedsindtrykket af Gru-album nr. 1 er yderst positivt. Her er noget af det mest lækre og sophisticatede billedkunst indenfor tegneserier, der findes. Texterne i dette album er alle skrevet af Bruce Jones, mens billederne er lavet af bl.a. Wrightson og Corben, for at nævne de absolut to bedste, der bevæger sig på et højt intellektuelt og artistisk niveau.

Wrightson har f.eks. lavet den første historie, hvis perspektiv er pointeskabende - og i øvrigt ville falde fra hinanden i andre genremæssige sammenhænge end netop denne. Det er en 'jeg'-fortælling, hvor 'jeg'et er død i fortællertiden... højst besynderligt i en traditionel litterær konvertion. Historiens chok er ud over det bevidste skel mellem fortællertid og fortalt tid at der køres i ring, sådan at den skrækkelige vanskabning, historien bygges op omkring, indirekte får alle kommende hjælpere til at blive dræbt af andre.

I alle historier i dette 1. album er der et væld af særdeles flotte deskriptive billeder, de helt store expressionistiske og jungend-stil-inspirerede psychedelic-billeder.... hold kæft, mand, hvor er det flot, meget af det! De fleste tegnere forstår af skifte kompositon, perspektiv, valør, arbejde bevist med lys- og skygge-forhold, synsvinkler og præcis person- og miljø-tegning. Sensualiteten fejler ikke noget her. Men texterne... ofte er pointerne fuldstændig meningsløse og fjollede. Lissom i førnævnte tynde Gru-hæfter er der i disse albums en masse løse ender, en masse skidegode ansatser til noget - uden at det rigtig blir til så meget, men sådan at historierne tit siger blob og forsvinder skråt op i luften. Det er ballon-texter, de her, luften går for tidligt af dem.

Perspektivmarkøren Fætter Maddike savnes i alle tilfælde i disse to albums. Det var ellers ham, der i sin tid bandt historierne sammen på en mægtig selvironisk måde, så de showlignende kvaliteter trådte tydeligt frem. Ham savner jeg!

De bedste og mest gennemførte historier i begge albums er de to af Corben i 1. album, der hedder hhv. »Indeep (På dybt vand)' og den tre-delte og meget lange 'Den skrækkelige tidsrejse'. For satan, hvor er det godt tegnet af Corben!... 'Indeep' - som har bevaret den amerikanske titel, fordi denne indgår i et smukt text-billed-raffinement på seriens 2. side - starter med en prolog og slutter med en epilog (altså for-ord og efter-ord), der begge er i sorthvid, mens selve historien, logos (ordet), er i farver. Og hvilke farver! Flot, mand! Prolog og epilog rammer historien inde - dvs. begge scener viser slutningen, hvor den unge fyr, der i historien har kæmpet på havet med sit redningsbælte f.eks. mod hajer, ligger på hospitalet. Ganske fin trailer. Hvert billede er fantastisk velkomponeret deskription, og hver side er en plakat i sig selv, om end disse indgår i den godt sktrukturede og spændende historie.

'Den skrækkelige tidsrejse' er som sagt en tredelt historie af Jones og Corben.

Sjældent har man set så velgennemførte billed-experimenter, som her. Blot en skam, at de uomtvistelige kunstværker, som billedsiden præsenterer, ikke får et ordentligt text-udspil (sammenlign f.eks. med Linda & Valentin i **den** henseende). Det er som om, tegneseriemediet alligevel ikke rigtigt tror på sig selv, ikke rigtigt arbejder på det høje artistiske niveau som f.eks. Corbens billeder lægger op til. Han - Corben - kan arbejde med rester, skygger, valør og sensualitet, rytme i billederne, næsten fotografisk realistiske (extrem-realisme, hedder den slags) miljøer, hvor han experimenterer med et væld af forskellige teknikker og bruger forskellige tegneredskaber, så billederne fremstår enormt komplexe med flere stilarter brugt præcist i hvert udtryk.

Det, som historien drejer sig om, er som antydet i titlen en tidsrejse, som et par mennesker foretar sig i en fjern fremtid - fortællertid - mens de opererer ; et par fjerne fortider - fortalt tid, hvor rationelle og irrationelle forhold krydses lissom det bevidste og ubevidste i menneskets hjerne får personerne til at opleve ting surreelt på en måde, så det osse kommer til at passe med den reelle« virkelighed« (eller den usynlige med den synlige, om man vil).

Gru album nr. 2 er derimod betydeligt dårligere end det første. Køb det første, men absolut ikke det andet. Så kort kan det vel siges. Nr. 2 er både tegnet og fortalt af en masse forskellige mennesker, og det virker meget ujævnt og uden de oplagte smash-hits, som nr. 1 kunne præsentere.

Den 1. historie er dog ganske udmærket - handler om en ung overmodig mand der vil fange og osse fanger et kæmpe søuhyre, hvad lokalbefolkningen myrder ham pga. fordi der var økonomiske interesser (turister) i det søuhyre... Men som altid i denne genre er det hele omsat til spænding og show, ingen samfundskritik antydes i dét med de økonomiske interesser, og det er heller ikke meningen her, derimod er spørgsmålet jo: fungerer historien på dens egne præmis-

ser? - og det gør den. Det vil sige, at det traditionelle litterære behov om at få forklaringer på hvorfor noget sker, må helt naturligt tilsidesættes i Gru-sammenhænge.

Det 2. albums store nedtur er en elendig historie, der i øvrigt er tegnet af dén Corben, jeg før har omtalt yderst positivt, men som her i historien 'Den troende' falder totalt igennem! Dette er - for nu igen at bruge lidt store ord, men de holder! - det værste pladdersentimentale og pladderreligiøse og vulgære lort... Hvad f..... skal det i denne Gru-sammenhæng?? Denne »historie« er kun vulgær og dekadent og depraveret... en ynkelig historie om juleglæder og overtro, der ikke pilles ved. Jeg undres såre! Og så står der, den er tegnet af Corben... Utroligt, men sandt nok.

Historien 'Udskud' er derimod helt fin, rammer nogen af de trøstesløse og fantastisk fattige sociale miljøer, der findes overalt i New York. En spændende historie om hvordan det går en fhv. »pæn« kontormand, der flipper dårligt ud over alle bumserne og så prøver at udrydde fattigdommen ved at udrydde de fattige... (meget amerikansk!). Men han opdager en dag i et spejl, han selv er blevet en af dem efterhånden, og myrder sig selv. Det er klar tale. Ind i mellem er der andre historier, der falder pladask igennem, men pludselig dukker så endnu en Corben-historie op med text af E.A. Poe, og her er der igen de kendte foto-realistiske tegninger, f.eks. enormt sensuelle pigeansigter... Åh, lækkert!

Sproget, der er dårligt, kan ikke kun tilskrives de textskrivere, der står som forfattere, men i høj grad osse oversætteren, der burde ha fået kompetent assistance fra en sproglig konsulent, så diverse pinagtige stilbrud kunne undgås, f.eks. hvor der umotiveret skiftes mellem høj og lav stil, og småbørn bruger mærkelige fremmedord (amerikanske ord, der ikke oversættes), og eksempler hvor oversætteren tror at læseren er et barn på imbicil-stadet, når visse elementære ting forklares.....

Generelt er denne specielle Gru-genre mægtig spændende og rummer noget af det mest komplexe og fornyende billedarbejde. Blot lever ikke alle af disse historier i de to albums op til de kvalitetskrav, som andre historier til gengæld mere end rigeligt gør.

Bent Værge

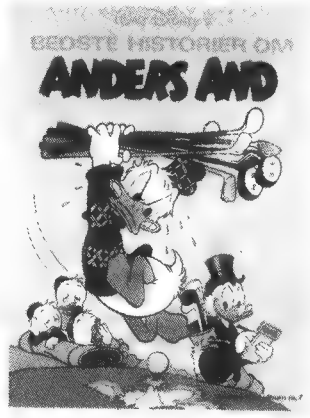

Bedtse Historier om Anders And nr. 7 (Walt Disneys) af Carl Barks. 50 sd. Pris: 12,50 kr. GUTENBERHUS 1978.

Så kom endeligt langt om længe osv. album nr. 7 - det er vist lige præcist et år siden den forrige udkom, hvis jeg ikke tager meget fejl. Dette album indeholder WDC&S 65-1946, 138-1952, 143-1953 og 148-1953 også. Desuden er kort seks siders perle, i trestrip, førstegang trykt herhjemme i 59, og vel nok produceret 1958 eller deromkring.

Det er gode gamle travere der her er tale om, åbenbart så gode igen, at man finder det værd at trykke dem for tredie gang. Jeg synes at det er alletiders pragtfulde ide at udsende de gamle Barks 10-siders i albumform (sålænge man behandler dem pænt) men kunne det ikke være muligt for den evt. redaktør at udvise en lidt større originalitet i valget af serierne. Lad os få nogle af de serier som endnu ikke er »repriseret« i AA & CO.. Og så iøvrigt: Hvad laver en julehistorie i et album som udsendes i Januar? -Fejrer man jul hver dag inde i Vognmagergade. Tanken er hyggelig.

Det er dog absolut et plus at man nu også finder frem til de manglende strip, billeder og sider man klippede under den mørke tid 1970-73, man er så småt begyndt på det i de seneste albums, lad os håbe at det ihvertfald fortsætter.

Til slut: Farvelægningen må også denne gang karakteriseres som et mesterligt makværk. Hvordan bærer de sig egenlig ad?

Torben S. Jensen

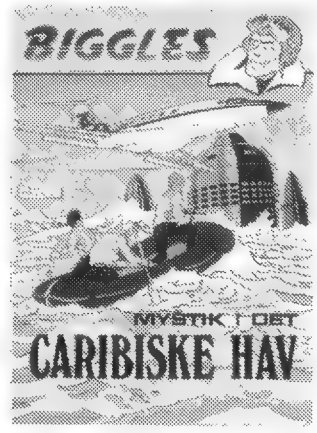

BIGGLES 1. MYSTIK I DET CARIBISKE HAV. Af Björn Karlström. Dansk tekst af Tonny Lützer. Interpresse, 1977.

At man kalder det Caraibiske Hav for det Caribiske Hav er egentlig meget betegnende for dette album.

Jeg var begejstret for W.E. Johns' bøger om flyverhelten Biggles, da jeg var 8-9 år gammel. Det er længe siden, og jeg ville nødigt læse disse bøger i dag. Men det er ikke mit indtryk, at dette album har overvældende meget tilfælles med bøgerne.

Biggles i det Caribiske Hav handler om en mand, Sunday, der har planer om at beherske hele verden (»De er en skurk,« siger Biggles til ham). Hvordan vil Sunday så bære sig ad med at komme til at beherske hele verden? Med en laserkanon, der blokerer alt elektrisk, den bliver rettet imod. For at det ikke skal være løgn, borer han også efter olie fra en undersøisk »enorm beton-bunker«. Det er så helt igennem idiotisk, at man kun kan ryste på hovedet.

En god dialog kunne i det mindste have gjort, at man ikke følte, at man havde spildt sin tid på at læse album'et. Ak ja. Et eksempel: Under en kamp mellem de gode og de slemme drenge råber Biggles: »Hold ud, venner ... hangarkrydseren er på vej herind!« Og en af hans venner svarer: »Øv! Vi havde det ligte så sjovt.«

Visuelt er Biggles i det Caribiske Hav lige så spændende som en telefonbog. Karlström har meget at lære om at fortælle i billeder. Det her er ikke et tegneseriealbum, det er en samling af enkeltstående tegninger. Heller ikke i de enkelte billeder er der nogen dynamik.

For nu ikke at være helt igennem negativ skal jeg gøre opmærksom på, at Karlström er ganske god til at tegne flyvemaskiner.

På bagsiden truer Interpresse med at Biggles nr. 2 er på vej. Gud bevare os.

Michael Alring

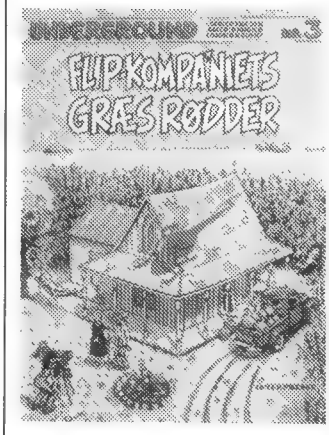

UNDERGROUND 3: Flipkompa'niets græsrødder. Af Gilbert Shelton. Dansk tekst af Uno Krüger. 48 s. Interpresse 1978, kr. 16,50.

Noget nyt er det jo svært at fortælle om Shelton's furry freak brothers, når man allerede har snakket om et par af de hæfter og albums, der er kommet. Men her er altså det andet danske album med herrerne freaks - og det er jo selvfølgelig godt. Gilbert Shelton har arbejdet sammen med sin underground-kollega Dave Sheridan. Ham kan man f.eks. stifte nærmere bekendtskab med i Meef Comix 1. Hvis hæftet er til at få endnu anbefales det varmt. Det er tegnet og fortalt af Schrier og Sheridan og er både en kunstnerisk og fortælleteknisk oplevelse. Meget mere varmt og eventyr/-drømmeagtigt end man er

vant til i US of Ask underground.

Shelton/Sheridan er ingen dårlig kombination - og spekulationer om, at arbejdsdelingen hænger sammen med en kommercialisering af serien er måske nok rigtige - men kvaliteten har ikke lidt nogen overlast. Fordanskningsprocessen og layout'ningen er som efterhånden sædvane gedigent håndværk. Uno, der i sin tid startede forhandlingerne om det første freak-brothers hæfte har foretaget den danske synkronisering.

Hvis man endelig skal brokke sig over noget, så bliver det kun spage pip. Albummet, der er identisk med det USA'ske Freak Brothers 5 mangler et par sider i den fuldendte identiskhed (eller hvad den slags hedder). Dels en side med »The 1976 Rip Off Calender of World Records in dope smuggling« - og det er jo da meget interessant. Hvor mange ved f.eks. at den ældste kendte smugler, var en 108-år gammel indianerkvinde, der svømmede over Panama-kanalen med 150 lbs. coca-blade? Eller at den største mængde marihuana, der blev opdaget af politiet i '76 var 7.600 pund i en Datsun Pick-up? - Nåmmen, nu ved du det altså. Så mangler der også et par sider med den særprægede slægt »Nerds«. Man ser f.eks. to artsfæller stikke af med alt hvad de kan bære af forbrugsgoder, da den ene bliver skudt ned af en militærisk person, der ytrer: »We have orders to shoot all looters!« - Hvortil den overlevende nerd svarer: »Well, don't shoot me! I don't even own a lute!« - Den var nu også blevet problematisk at oversætte. - Så er der jo ivørigt også helpful hints til do-it-yourself home projects. Til eksempel en maskine, der hjælper en til at bestemme vindretningen - men skulle du stå og mangle sådan en en dag, så kan du da altid anskaffe dig det originale hæfte!

Jeg har lige opfundet noget, der hedder kvantitetens diktatur - og det har jo nok også noget at gøre med disse tilgivelige udeladelser; så medmindre du er direkte unormal, og ikke **interesserer** dig for flip, tjal, sprut, damer, kakerlakker og hjemmedyrkede gulerødder - så kan jeg altså ikke se nogen grund til, at du ikke anskaffer dig dette album.

Rune

Franquin
Det var kattens, Viggo. (Vakse Viggo, 4). Oversat af Freddy Milton efter Le Cas Lagaffe, Interpresse, 1978. 46 sider. 14,50 kr.

Her er lejlighed til at grine så tænderne rasler. I dette album har Viggo adopteret en halvskør kat og en ualmindelig ondskabsfuld måge. Denne trio formår, som man vil kunne gætte, at skabe en hel del uro.

Det glæder naturligvis en kattefanatiker som ig at se, at Franquin ikke bare kan tegne en kat perfekt, men at han også ved, hvordan en kat opfører sig. Hans kendskab til måger tør jeg ikke at udtale mig om.

At Vakse Viggo er en »Nøgletegneserie« er indlysende. Kun kan man undres over, at det har været muligt for Franquin at erhverve sig et så stort kendskab til A/S Interpresse og de, der er ansat dér. Enhver, der har besøgt dårekisten i Bagsværd, vil nikke genkendende til Blomme, Frøken Janne og alle de andre.

Personligt finder jeg Vakse Viggo absolut uimodståelig. Den eneste fejl ved serien er for så vidt, at den bør læses i små doser, 8-10 sider ad gangen. Humoren i Vakse viggo kører simpelt hen i et så vanvittigt tempo, at den kan komme til at virke trættende - som hvis man ser 12 Disney cartoons i et stræk. Men ellers: god fornøjelse.

Michael Alring.

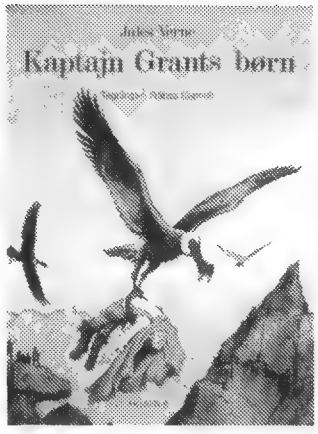

Franco Caprioli (og Jules Verner): Kaptajn Grants Børn. (Carlsen if 1977).

Jeg tror man - stort set - kan fortælle den samme historie i alle medier, men historien blir altid fortalt på en anden måde. Det vil sige, læserens oplevelse er anderledes - og det betyder igen, at den kan være anderledes ved at være ringe.

Kaptajn Grants Børn, der mestendels er tegnet af den håndværksmæssigt dygtige Caprioli, er et eksempel på en jævn nyfortolkning. Ikke så ringe som Illustrerede Klassikere, men heller aldrig sådan, at man bare snapper lidt efter vejret i begejstring. Tegningerne - i hvert fald så længe Caprioli lægger streg til - er som nævnt ganske gode, men de mangler udstråling og stil. Godt, men småkedeligt arbejde.

Ellers er hovedmanglen nok, at romanen fortyndes alt for meget ved at blive kørt ned på 56 tegneserie-sider. Tilbage er så spørgsmålet om børn alligevel kaster sig over albummet med julelys i øjnene?

Ole Hansen

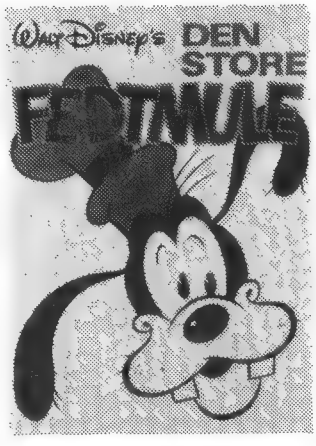

Walt Disneys: Den Store Fedtmule-bog, 192 sd. af Floyd Gottfredson. Forord af Sture Hegerfors. Pris: 110,- kr. GUTENBERGHUS 1977.

Disney-universet vrimler med bifigurer. Figurer som kommer og går, ind og ud af serierne, mange gange uden noget som helst betydning for et forløb, mange gange bare med opgaven at skulle fungere som et slags pausesignal. Men engang imellem hænder det at en bifigur er så spændende og ny en skabelse at man straks lægger mærke til den. Og før man ved af det er figuren måske verdensberømt.

Fedtmule dukkede op på det hvide lærred første gang i filmen MUCKEYS REVUE i 1932. Straks lagde man mærke til ham p.gr. af, hvad senere skulle blive film-Fedtmules varemærke, en yderst særpræget latter. Det var dog langfra den Fedtmule som vi kender idag, man da havde skabt. Af udseende var han langt fra det karakteristiske, først i sidste halvdel af trediverne begyndte han for alvor at ligne sig selv, og som person i et handlingsforløb, befandt han sig langt ude i pereferien. Som tiden gik blev han dog Mickeys tro følgesvend, men personligt synes jeg nu aldrig at det for alvor er lykkedes nogen at fjerne det skær af »bi-personage« der hvilede over Fedtmule.

Han blev gjort til hovedperson i seriehæfter og film allerede i halvtredserne, men det melder den nu foreliggende store Fedtmule-bog desværre intet om.

Det var Ub Iwerks der startede på MM, men det er Gottfredson som må krediteres for det store pionerarbejde, og ligesom Den Store Mickey Mousebog (1976) hviler også denne Fedtmulebog i hans ånd. En væsentlig herre ved færdigpudsningen af figuren Fedtmule (specielt film-Fedtmule) er dog Art Babbit, som man iøvrigt kan læse et langt og indholdsrigt intw. med i Carl Barks & Co. nr. 6.

Alt i alt må Fedtmule vel karakteriseres som en af de populæreste figurer i Disneyuniverset nogensinde, så derfor er det vel helt i orden at man vil stable en bog om/-med Fedtmule på benene, som man nu har gjort.

Der er da heller intet galt

med de 11 historier man her har samlet, rent fortæller, tegne eller spændingsmæssigt, men de har en virkelig stor fejl: De stammer fra en periode, hvor fedtmule, med få undtagelser, virkeligt befandt sig et godt stykke ude i pereferien. Han er en yderst kontant bifigur, der træder ind i serien med et par velplacerede fjolletheder mens hovedpersonen Mickey Mouse puster ud mellem heltedådene. Der er sågar enkelte serier hvor man knapt nok ser Fedtmule optræde.

De 11 serier strækker sig over en 11-årig periode, 1933-42, og selvfølgeligt oplever man her en udvikling af figurerne, og da også en væsentlig en med Fedtmule, men man havde nok vundet en hel del mere ved at lade eksemplerne fortsætte frem til nu og Paul Murry. Så havde der for alvor været tale om Den Store Fedtmulebog.

Retfærdigvis burde den nu have heddet Den Store Mickey Mousebog -2. Men der er åbenbart ingen retfærdighed til!

Torben S. Jensen

Charles Schulz
Nusers værste ven. (Radiserne, 3). Interpresse, 1977. 46 sider. 16,50 kr.

Egentlig kunne denne anmeldelse skæres ned til et ord: makværk. Men lad mig alligevel bruge nogle flere ord på at udtrykke min misbilligelse. Jeg er ikke så vild med Radiserne, som jeg var for nogle år siden - alligevel piner det mig at se en kvalitetsserie behandlet med en sådan mangel på respekt fra udgiveres side. Nusers værste ven er A/S Interpresse.

Album'et indeholder 43 søndags-sider, tilsyneladende udvalgt uden nogen form for redaktionel politik. Det er oversat efter den franske udgave, **Les Chipies,** af Tonny Lützer. Det er naturligvis en helt uacceptabel praksis at oversætte fra andet end originalsproget, og resultatet er da også dårligt. Det er ikke lykkedes Tonny Lützer at ramme den sprogtone, der findes i originalen, den sprogtone som Ida Elisabeth Hammerich så glimrende har genskabt på dansk.

Det allerværste ved dette album er imidlertid farvelægningen. Jeg har aldrig før set en så dårlig og smagløs farvelægning.

Alt i alt er Nusers værste ven et femte-klasses produkt, som aldrig burde have været udgivet. Forhåbentlig er der ingen, der har været så dumme at give 16,50 kr. for det.

For øvrigt - hvem behøver Radiserne fra Interresse, når Gyldendal stadig udgiver de to årlige hæfter, Radiserne og Søndags-Radiserne?

Michael Alring

Udland

Hugo Pratt: LA MACUMBA DU GRINGO (Dargaud 1978, 48 siders farvealbum) kr. 32,50. Fås i Fantask.

Ham Hugo Pratt, er der ikke **lidt** af en fidusmager i ham? Nu den nyeste serie han har lavet, »La Macumba du Gringo« - den **kan** det sandt for dyden da ikke have taget mange timer at tvære ned. Jeg ved godt han »ønsker at nedtælle mediet« og bevidst bruger forenklingen som grafisk virkemiddel og alt det der, jeg har skam også selv været begejstret for ham - og det sådan set stadigvæk, for billederne er gennemgående fantastisk **lækre** at se på, gjort med blændende flair for hvad der **tager sig ud** - men jeg synes bare han kommer for let til det, trods alt.

Der er to ting jeg ikke bryder mig om. Den ene er at ligemeget hvor æstetisk fremragende billederne er, så bliver det altså for kedeligt en hel hstorie igennem at der sker så lidt på dem. Også fordi ruderne er så **store** - enkelheden forekom mere rimelig dengang Pratt benyttede 12 ruder på hver side, end nu hvor der kun er 6. Det er en **meget** lille historie han når at fortælle på de 48 sider, p.gr.a. den omstændelige fortælleteknik og de få billeder på hver side. Jeg er absolut tilhænger af omstændelig fortælleteknik, men så skal der enten være flere sider, eller flere ruder på hver side, eller begge dele (som i Corto Maltese). Som det er her, bliver teen for tynd til min smag.

Den anden ting er hans totale sværgen til umiddelbarheden. Jeg har på fornemmelsen at han aldrig laver en tegning om, at den »skal være der første gang« - og det **er** den altså ikke altid. Det bevirker at der ind imellem er nogle pinligt dårlige tegninger som ingen fornuftige tegnere ville lade stå som de var - og at Pratt gør det alligevel giver mig en væmmelig fornemmelse af at det nærmest sker af »kommercielle« hensyn. Der er opstået en fan-kult omkring manden som i den grad dyrker hans anti-perfektionisme, at de snart er mere begejstrede når han laver en dårlig tegning end når han laver en god.

Bortset fra det, så er historien her altså højst besynderlig. Pratt har vist aldrig været kendt for at skrive traditionelt og ligetil, men dette er ihvertfald noget af det mest aparte **jeg** har set fra hans hånd. Nemmere bliver det selvfølgelig ikke af at alle personerne ligner hinanden; men stort set går det ud på at de slår hinanden ihjel hver og en, bortset fra dem der allerede **er** døde. **De** er nemlig forpinte sjæle der går og venter på at få hævn - og fred. Derudover handler det om en revolutionsbevægelse, bygger sikkert på oplevelser fra Pratts tid i Sydamerika - for atmosfæren virker besættende ægte, fuld af trolddom, mystik og seksualitet i den særegne blanding med **kristendom** som vistnok præger Brasilien. Og ligeså blottet for politisk konsekvens og konstruktivitet.

Konklusion: Er den væsentligste baggrund for denne serie at Pratt har skullet tjene nogle hurtige penge? Gu er det smukt og raffineret arbejde, men han kan jo ryste den slags ud af ærmet. Jeg synes man burde have lov at forlange noget fra **hjertet** og ikke bare fra hans skjorteærmer.

Ole Rasmussen

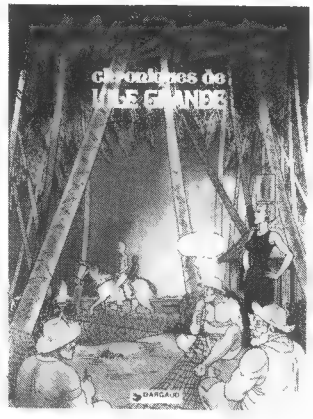

Lauzier:
Chroniques de L'ile Grande
Dargaud 1977 / 60 s. /
Stort format /
Fantask kr. 45,25.

Lauzier kender man bl.a. fra hans »tranche de vie« - serie i pilote. Hans tegnestil ligner en, som han kunne nedfælde på bagsiden af lokaltelefonbogen med en blyant mens han talte i telefon med pantefogeden. Der er ingen overflødige kruseduller (men masser af duller). At kalde hans tegnestil japansk, ville ikke have ret megen rod i virkeligheden, men den indeholder den japanske stålsikkerhed, elegance og milimeterpræcise kompositionskunst.

Desforuden har dette album fået en vidunderlig dygtig farvelægning - der både supplerer og fremhæver

Lauziers Ile Grande (alias Bahia) stemning og er et helt kunstværk i sig selv. Denne kunst kaldes den dæmpede kolorerings kunst - hvornår monstro vi får lært den her i landet? (sommetider har jeg en idé om, at man farvelægger med tjærekost og dyp i Dyrups pop-pop farver. (Plastic) At folk i Johnny Coca's farvelægning kan være grønne i hovederne vil enhver af hans danske kolleger forstå - men at de er det, og det er **tilsigtet** - **den** hopper de ikke på!

Albummet har givet baggrund i virkeligheden, i hvert fald for så vidt, at Lauzier har hentet sig indtryk fra Bahia (albummet er tilegnet hans venner der). Da jeg ikke rigtigt kender ret meget til Bahia, kan jeg egentlig slet ikke bedømme om handling og stemning virkelig **er** nær det autendiske - men som læser var det mig ikke muligt at lade være med at tro på det hele og føle mig hensat til et eksotisk paradis og helvede med skvulpende bølger, varme nætter og indfødte, der var violette og grønne i hovederne....

Meget, meget fint album du nu er på vej ned for at købe, og prisen værd! **Rune**

(»I haven't played golf since playing on the thousand islands, many years ago - we used to tee off on one Island, drive it to the other...«

- How far was it from one Island to the other? »Oh, about a mile.... we used to put a quarter of a mile ... of course we had to have the wind behind us«)

Aktuelt Danmark

INTERPRESSE
I begyndelsen af maj udkommer Freddy Miltons første SØREN SPÆTTE ALBUM, der hedder »Klatten kommer«. Det næste skal komme sidst på året. Kr. 16,50.

En ny westernalbumserie er JON CARTLAND, der kommer med album nr. 1 medio april: »Sidste vogntog til Oregon«. Kr. 16,50.

KARAT-SERIEN nr. 5, der udkommer ca. 1. maj, bliver med de eneste serier, Hal Foster har lavet bortset fra Tarzan og Prins Valiant: Ridderborgen, og Bernadettes Sang. Kr. 16,50.

LUCKY LUKE nr. 30, Daltonbrødrenes Fætre, udkommer 18. april, og nr. 31, Slægtsfejden, kommer i maj.

Der er to nye MINI-ALBUM ude: Nr. 11: Den nye serie SAM & SILO af Mort Walker og Jerry Dumas, og nr. 12: BRUN-HILDE. Kr. 8,50.

I maj udkommer flg. album: NATACHA nr. 4: Den 13. apostel, og BIGGLES nr. 2: Guldfuglen.

På bladfronten startes SALLY med nr. 1 den 10. juni. Det er Wally Woods morsomme serie om pigen Sally Forth, der rekrutteres til hæren, og bl.a. kommer ud i rummet, hvor hun møder marsmanden Snorky, der sidenhen følger hende. Bladet kommer også til at indeholde andet, bl.a. Carlos Gimenez' ODYSSEUS, kendes fra det tyske blad PIP. Nyt nummer den 10. hver måned, format 20,5 x 26 cm.

JEFF HAWKE, engelsk rumserie af Sydney Jordan, starter i AGENT X9 nr. 13. I SERIEMAGASINET nr. 231

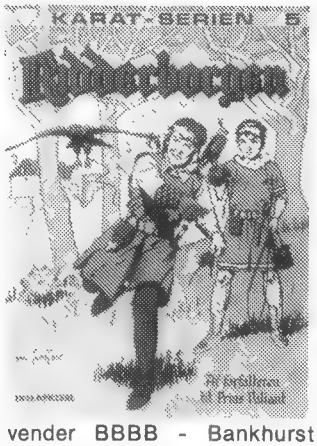

vender BBBB - Bankhurst Barske Boldbørger - tilbage efter flere års pause.

SPIRIT nr. 3 udkommer ca. 1. maj, og nr. 4 kommer ca. 20. august. 21. juni udkommer SM SOLO nr. 28 med AIR HAWK.

WINTHER
Tonny Lützer, tidligere redaktør på Interpresse, og senest i lang tid anerkendt håndtekster og oversætter, har sat sig i spidsen for Winthers expanderende tegneserielinie. Hvad den byder på vides endnu ikke, bortset fra at nye hæfter i lommestørrelse planlægges.

LESKA
Det finstejede Leska-forlag, som vi også nævnte i forrige nummer, har udsendt sit første tegneserielabum på dansk (eller rettere sagt, noget der skulle have været dansk, for ø-streger og å-boller har man ikke indført her endnu): TOM FART. Det er en racerbilserie fra det franske blad PIF. Pris 12,50 kr.

NYT FRA UNDERGRUNDEN:
Foreningen Tegneseriens Venner har udsendt deres første nummer af medlemsbladet SERIEVENNEN. Det indeholder artikler, omtaler og anmeldelser. Interesserede kan kontakte: Tegneseriens Venner, v/Tommy Andreasen, Bogø hovedgade 10 c, 4793 Bogø. I det første nr. kan man blandt andet læse det guldkorn, at der er mennesker det

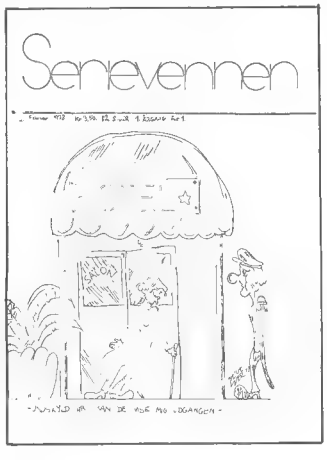

gør ondt på når de læser Kulørte Sider.

Fra Milton er kommet Carl Barks og Co. nr. 10. Det indeholder bl.a. et intw. med Anders And, Disney-juleserier og indexer. 40 sd. pris: 12,85 kr. På vej er også nr. 11, som får Søren Spætte som tema.

SERIEFORBUNDETS fælles distribution og udgivelsesforetagende BALDER & BRAGE har nu manifesteret sig med sine to første udgivelser. TABU/ANGHUR nr. 1, I Blomstrende Spaghetti-format på på 32 sd. Indeholder serier m.m. af Rune Kidde, Asger Pedersen, Anders Backstrøm, Niels Petersen, Peter Kiellandt Brandt, Peter Madsen og Jesper Gimbel. Jesper står også som ansvarshavende på bladet.

ANDARKISTEN nr. 1, redigeret af ASGER AND, sorry Pedersen. 32 sd. i Søe-Knudsen format, pris 6,50 kr. indeholder anderier fra Gimbel, Kiellandt Brandt, Kidde og Asger. Begge disse nye hæfter anmeldes senere i Kulørte Sider. På vej fra Balder og Brage er også nye numre af Blomstrende Spaghetti, Fym og Sær og Kær.

Fra Forbundet er også kommet en ekstrapublication af Seriemediet, unummereret. Vi kan kalde det Seriemediet nr. 3 b. Det er en stak duplikerede (stencilerede?) mødereferater og smånyt, bl.a. mange nye vedtægter, forslag til vedtægter, sløjfninger af allerede vedtagne vedtægter, ændring af vedtægter osv. osv.

Seriemediet nr. 4 skulle være lige på trapperne.

Aktuelt Europa

Spirit i 200.000 eksemplarer i Vesttyskland - og Will Eisner tegner ny serie for tysk forlag

Det tyske tegneseriemarked er ikke særligt interessant sammenlignet med markedet i Italien, Frankrig, Belgien og Holland. Der er kun få forlag, og deres interesse for at fremme en seriekultur, som også giver tyske kunstnere en mulighed, er meget lille. Disse forlag foretrækker at importere udenlanske produkter eller at lade sine serier producere i udenlandske studios. Noget tyder på, at tegneserien har nået toppen i Tyskland. Forskellige forlag har således indstillet serier eller har i det mindste indskrænket deres publikation.

Hårdest ramt er Williams Verlag i Hamburg, som ikke har noget at gøre med det danske Williams. Det nordtyske forlag, som var det første, som forsøgte at bringe superheltene på det tyske marked, udgiver ud over den tyske udgave af Mad kun fire hæfter, nemlig »Die Frantastischen Vier« (Fantastic Four), »Die Spinne« (Spiderman), »Die Rächer« (Avengers) og »Horror« (DC-Comics), alle andre er blevet indstillet. Det skal dog bemærkes, at forlaget under navnet Nelson-Verlag til bogmessen i Frankfurt i efteråret 1977 kom med et album med »Der Spirit« af Will Eisner. (Oplag 200.000). Det var uden tvivl en af de bedste Spiritpublikationer, der er udkommet i Vesteuropa. Det var hensigten, der kun skulle komme et bind i denne serie, men Will Eisner besøg på forlaget i Hamburg har givet rygter, om at der skal komme flere, ny næring. Der tales om to til fire bind pr. år. Conan skal udgives af samme forlag i samme udstyr. Will Eisner skal ifølge Andreas C. Knigge fra det tyske tidsskrift »Comixene« tegne en ny serie, som kun skal udkomme i Tyskland, men det varer vel nogen tid, inden man er så vidt.

Det er måske heller ikke uinteressant, at fjernsynstidskriftet »Gong« er begyndt at udgive tegneserier. Serien kalder sig »Classicomios«. De første ni albums bragte klassiske romaner. Disse var usædvanligt godt tegnede af spanske tegnere som Ramon de la Fuente (broder til Victor), Jaime Brocal, Remohi og Cosimo Musio. Fra nummer ti er man begyndt at trykke Frankrigs Historie, fra Societ'8 des Periodiques Larousse. De to første bind (10 og 11) er tegnede af Victor de la Fuente, Raphaél, Raymond Poiret og Julio Ribera. Trykkvaliteten er usædvanlig.

Abi Melzer Verlag har udgivet »Die Bestie ist tot« (La Béte est Morte!, Futuropolis) af Calvo. Denne skønne serie behandler den 2. verdenskrig, den er forøvrigt tegnet, mens denne varede. Det er en dyrefabel, som fortæller krigens historie, som Calvo så den. Den er måske historisk ikke korrekt, men den viser bedre end mange historiebøger, hvordan menneskene følte. Franskmændene vises som harer, tyskere som ulve, sovjetrusserne som isbjørne, englænderne som bulldogs og amerikanerne som bisons. I et forhold betegner Uderzo Calvo som sin lærermester.

Paul Burgdorf

Hollandsk Carl Barks-index

HOLLAND
Forlaget Oberon har fortsat sin sort/hvide albumserie med bind 15: **Matho Tonga**, del 2, »Het Arendsjong« af Hans Kresse; og bind 16: **Wellington Wish**: »jacht op de Veteranen« og »Het Spook van de Music-Hall« af Fred A,. Julsing. Serierne har tidligere været trykt i det hollandske serieblad PEP.

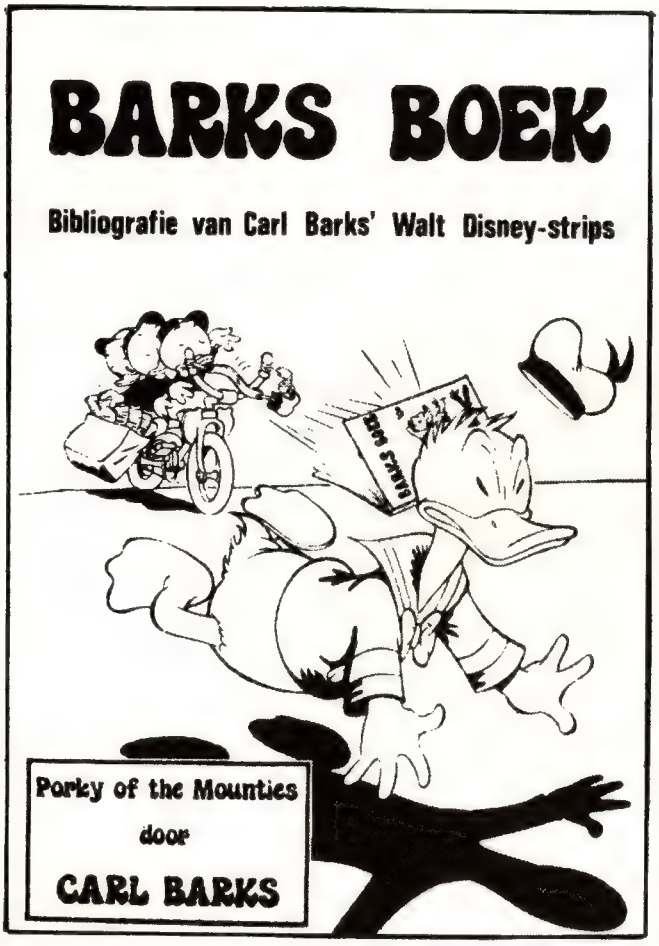

Fred Julsings spændende animation kan nu også beundres i et aldeles nyproduceret farvealbum, »Showboot vol Heisa«, med den i Holland kendte humoristiske titelfigur André van Duin som titelfigur. Prisen er Hfl 3,95, Ambassade Press står som udgiver. Intrigen i albummet er enkel og kompliceret på samme tid, og albummets mest åbenlyse kvalitet er Fred Julsings ubetvivlede tegnerfærdighed. Stilen er ikke den samme som i de ældre serier. Han tegner nu med pen og med flere tynde streger, og proportionsforvridningerne er ikke helt så fremtrædende som i ældre serier, hvilket sikkert gør stilen lettere acceptabel for et større publikum.

Stripantikvariat Panda, Frederiksstraat 955, 2514 Bd, s'Gravenhage, har i samarbejde med Rob Stechweij og Donald Duck-redaktionen udgivet det første samlede hollandske Barks-index, der modsvarer nr. 1 af Carl Barks & Co. Samtidig er der et aftryk af den sjældne Barks-serie »Porky Pig of the Mounties« — dog i en noget mørk grå-toneudgave. Der er både et index ordnet efter amerikansk

Jane at War
The original and unexpurgated adventures of the British secret weapon of World War Two -
Jane of the DAILY MIRROR

udgave, og et ordnet efter hollandsk udgivelsesrækkefølge, men ønsket om at få bogen klar til jubilæet gjorde slutredigeringen temmelig hastig, så der ikke blev lejlighed til korrekturlæsning og jævnførelser mellem indexerne. derfor er der en del unøjagtigheder og mangler i indexet. Carl Barks & Co. har dog fået lov at trykke indexet, som kommer i CB&Co. 10, parallelt med et ajourført skandinavisk komplet Barks-index (inkluderet omslag til WDC&S) og her vil fejlene i det hollandke index være korrigeret.

ENGLAND

Bogen »Jane At War« er måske ikke nogen nyhed, og indholdet er endnu ældre, men det er en forbavsende mængde strips man får for de tre pund som »telefonbogen« koster. Det drejer sig om den mest populære produktion af serien, nemlig krigsperioden fra 1939-46, hvor mange frontsoldater fornøjede sig med denne — efter vore dages forhold — meget ærbare strip-serie. Seriens ambitionsniveau er ikke videre højt, men det er ganske underholdende læsning, også for vore dages serieinteresserede, der ikke kan opfatte serien på samme nostalgiske måde som datidens læsere af The Daily Mirror. Bogen er udgivet af Wolfe Publishing Limited, 10 Earlham Street, London WC2H 9LP. Papirkvaliteten er **noget** bedre end datidens avispapir og trykkvaliteten yder serien fuld retfærdighed.

Annoncer

Album og blade sælges. Danske, svenske, amerikanske og finske. Send bud efter 12-siders katalog.

Mikael Lindholm
Tjurgården 218
2670 Greve
DK.

COMICO
Box 252
S-681 02 Kristinehamn

SAMTLIGA PRISER INKLUDERAR PORTO. SÄTT IN BETALNING PÅ POSTGIROKONTO 15 79 70-5, COMICO, I SVERIGE.

CARL BARKS

ITALIENSKA

IL MILIARDO
258 SIDOR, VARAV HÄLFTEN I FÄRG. BL A 'A GOLD BARGAIN' OCH 'THE TEN SKYRILLION QUARTER'
PRIS ENDAST 5 KR 24.95

VITA E DOLLARI DI PAPERON DE' PAPERONI
228 SIDOR. ÅTERGER SJU AV BARKS FINA HISTORIER I ORIGINALLAYOUT. BL A 'SEVEN CITIES OF CIBOLA', 'UNCLE SCROOGE IN TRALALA' OCH 'THE MAGIC HOURGLASS'
PRIS ENDAST 5 KR 24.95

SUPER ALMANACCO PAPERINO III
196 SIDOR, VARAV HÄLFTEN I FÄRG, FORMAT STÖRRE ÄN VANLIGA KALLE ANKA/ ANDERS AND. BL A 'THE FABOLOUS PHILOSOPHER'S STONE' OCH 'THE GREAT STEAMBOAT RACE'
PRIS ENDAST 5 KR 34.95

SUPER ALMANACCO PAPERINO II
SOM OVAN. BL A 'GHOST OF THE GROTTO' OCH 'ADVENTURE DOWN UNDER'. SÄLLSYNT.
PRIS ENDAST 5 KR 44.95

LE DISSAVENTURE DI PAPERINO
488 SIDOR, VARAV HÄLFTEN I FÄRG. TVÅ VOLYMER I OMSLAG. BL A 'BIG TOP BEDLAM', 'NO SUCH VARMINT' OCH 'BACK TO KLONDIKE'
PRIS ENDAST 5 KR 69.95

HOLLÄNDSKA

DONALD DUCK ALS...
SHIPPER
WDC 46, 90, 91, 92, 104

POSTBODE
WDC 44, 63, 85, 96, 150

SLAAPWANDELAAR
WDC 47, 56, 114, 127, 157

FOTOGRAF
WDC 49, 57, 126, 149, 177

KAMPEERDER
'DONALD DUCK IN VACATION TIME', WDC 80, 141

OOM DAGOBERT IN DE STEEN DE WIJSEN
'THE FABOLOUS PHILOSOPHER'S STONE', 'THE STATUS SEEKER'

SAMTLIGA HELT I FÄRG MED DEN FANTASTISKT FINA FÄRGLÄGGNING SOM BARA FINNS I HOLLÄNDSKA DONALD DUCK.
PRIS PER STYCK 5 KR 29.95
KÖP FYRA VALFRIA 104.80

VI HAR OCKSÅ ETT STORT URVAL DONALD DUCK-TIDN. SKRIV EFTER GRATIS LISTA

AMERIKANSKA

GRAPHIC GALLERY

#3 MYCKET BARKS. SLUTSÅLD FRÅN USA 34.95
#4,5,6,7, BARKSMÅLNINGAR I FÄRG ST 29.95
#8 ETT NUMMER ÄGNAT HORVATH (DISNEY) 29.95
KÖP ALLA SEX 159.95

UNPUBLISHED BARKS
21 CENSURERADE SIDOR I A4-FORMAT. SJU SIDOR UR 'TRICK OR TREAT', FYRA SIDOR UR 'BACK TO KLONDIKE' OCH NIO OCH EN HALV SIDOR, EN HEL HISTORIA; 'A CHRISTMAS CAROL'
PRIS ENDAST 5 KR 29.95
10 A5- SIDOR, 'A CHRISTMAS CAROL', NÅGOT SÄMRE KVALITET ÄN A4.
PRIS INKL PORTO 5.95

VI HAR ÄVEN ETT MYCKET STORT URVAL ITALIENSKA FLOYD GOTTFREDSON-REPRINTS. EXEMPELVIS: 'GLI ANNI RUGGENTI DI TOPOLINO' 228 SID FEM HISTORIER 1937-42
PRIS ENDAST 5 KR 24.95
SKRIV EFTER GRATIS LISTA MED FLERA BÖCKER

Aktuelt USA

The Comic Reader nr. 152, 153.
Af Per Vangtoft

Marvel
Til foråret udkommer en bog om The Silver Surfer, af Stan Lee, Jack Kirby og Joe Sinnot, i serien »Origins Of«.

Efter planerne regner man med senere, i samme serie, at udsende en bog om Classic Battles og en, som udelukkende omhandler The Hulk.

Seeker 3000 af Dough Moench og Tom Sutton får premiere i Marvel Premiere nr. 41,

Et af de kommende numre af Marvel Treasury Edition vil omhandle The Defenders oprindelse.

Steve Gerber overtager som manuskriptforfatter til Captain America fra nr. 221.

Beatles-filmen, Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band, som bl.a. Bee Gees og Peter Framton optræder i, udkommer snart som tegneserie. Man regner med, at det bliver i samme format som Kiss-hæftet.

Marvel Comics Super Special nr. 3 kommer til at indeholde en historie med Close Encounters Of The Third Kind af Walt Simonson og Klaus Janson.

Nye temaer for Marvels skrupskøre serie What If er: Hvad, der ville ske, hvis Rick Jones var blevet the Hulk og Hvad, der var sket, hvis Fantastic Four i virkeligheden var lig med Marvels redaktion? Sidstnævnte historie bliver tegnet og skrevet af Jack Kirby og præsenterer Stan Lee som Mr. Fantastic, Jack Kirby som The Thing, Sol Brodsky som The Human Torch og Flo Steinberg som The Invisible Girl.

Jim Starlin har skrevet og tegnet en speciel historie til Ghost Rider, den bliver inket af Steve Leialoha.

Til sidst en sørgelig meddelelse: Marvels produktionschef, John Verporten, døde den 17. december i en alder af 36 år. Han startede sin karriere som assistent for Tom Gill på Gold Key fra 1962-1966 og gik derefter over til Marfel, hbor han hurtigt blev produktionschef. Foruden de nåede han at inke utallige numre af næsten alle Marvels superhelteserier og at tegne Millie The Model og Chili.

DC
Man regner med at lave formatet på alle titlerne om sådan, at de for fremtiden har et sideantal på 40 sider og kommer til at koste 50 c.

Freedom Fighters går ind efter nr. 15.

Kamandi vil i fremtiden indeholde 8 siders historier, med Omac af Jim Starlin, bagi.

Karate Kid går ind med nr. 15.

Da The Sandman gik ind i 1975, blev der også lavet et nr. 7, som aldrig blev udgivet, men man regner nu med at udgive det indenfor det næste års tid. Det er lavet af Jack Kirby, Mike Royer og Mike Fleisher.

I de næste nr. af The Brave and The Bold møder Batman henholdsvis The Human Target og The Creeper.

Superman-Muhammed Ali hæftet skulle gerne være udkommet d. 12. januar.

Batman nr. 300 bliver tegnet af Walt Simonson og Dick Giordano, og David V. Reed skriver historien, som hedder The Last Batman Story..?

I maj måned udkommer det andet Swamp Thing genoptrykshæfte, som indeholder Swamp Thing nr. 3 og 4. Desuden har Bernie Wrightson også lavet en ny forside til dette nr.

Craig Russel inker Mike Goldens Batman historie, som kommer i Batman Family nr. 18. Det bliver Craig Russels første, men absolut ikke sidste arbejde for DC.

Howard Chaykin arbejder i øjeblikket på en tredelt Blackhawk historie, som er skrevet af Len Wein. Den kommer, som ekstrahistorie, i Men Of War.

Warren
I marts måned udkommer det længe bebudede Science Fiction hæfte, som kommer til at hedde 1984.

Gold Key
Har fået licens fra King Features til at udsende Flach Gordon som seriehæfte. Det første nr. udkommer i begyndelsen af juli.

Krupp
Forlaget Krupp Comics, som ikke er så forfærdeligt kendt herhjemme, er begyndt at udsende The Spirit fra nr. 17, hvor Warren stoppede med udgivelsen.

1976's favoritter
Resultatet af afstemningen om 1976 »Comic Art Fan Awards«, som er tegneseriefansnes pris blev følgende:

Bedste professionelle manuskriptforfatter
(1) Steve Engelhart
(2) Steve Gerber
(3) Roy Thomas

Bedste professionelle tegner
(1) Neal Adams
(2) Paul Gulacy

(2) Paul Gulacy
(3) Mike Grell

Bedste professionelle inker
(1) Tom Palmer
(2) Wally Wood
(3) Joe Sinnott

Bedste professionelle redaktør
(1) Roy Thomas
(2) Julius Schwarts
(3) Archie Goodwin

Bedste titel
(1) Howard The Duck
(2) The Avengers
(3) Tomb Of Dracula

bedste historie
(1) Warlock 12 »A Trollish Tale«
(2) X-MEN 98-100 »Sentinels/Greater love Hath No X-man«
(3) Fantastic Four 176 »The Impossible Man Is Back In Town«

Bedste figur
(1) Warlock
(2) Howard The Duck
(3) Batman

Bedste gruppe af figurer
(1) The Avengers
(2) X-Men
(3) Legion Of Superheroes

Bedste Fanzine
(1) The Buyer's Guide
(2) The Comics Reader
(3) Rocket's Blast Comics collector

DC Coming Comics

BATMAN No. 298, April. "The Case Of The Crimson Coffin" is by David V. Reed, John Calnan and Dick Giordano. Investigating an underground chamber, Batman comes across a man about to be executed in ritual and placed in a crimson coffin. Jim Aparo did the cover. [1/3]

JONAH HEX No. 11, April. "The Holdout" is by Mike Fleisher, Rich Buckler and Dick Giordano. Jonah injures his hands and finds himself fair game for nearly everybody. Buckler and Giordano did the cover. [1/3]

JUSTICE LEAGUE OF AMERICA No. 153, April. "Earth's Final

-- And Last -- Super-Hero" is by Gerry Conway, George Tuska and Frank McLaughlin. The reason that Earth-Prime (our Earth) has no super-heroes and Earths One, Two, Three, et al, do is finally revealed. But where does Ultraa come from then? Rich Buckler and Jack Abel did the cover. [1/3]

KAMANDI, THE LAST BOY ON EARTH No. 56, April. "The Sign Of The Three" is by Jack C. Harris, Dick Ayers and Danny Bulanodi. Bloodstalker tracks Kamandi and Kamandi tracks Ben Boxer. Rich Buckler and Jack Abel did the cover. [1/3]

MISTER MIRACLE No. 23, April. "As Ethos Is My Judge" is by Steve Gerber, Mike Golden and Joe Giella. Mister Miracle is taken from his world into that of Ethos and forced to look at himself in a new light. Marshall Rogers did the cover. [1/3]

SECRETS OF HAUNTED HOUSE No. 11, April-May. This issue features "Picasso Fever" by Scott Edelman, John Fuller and Bruce Patterson, and "To Find A Better Body" by John Albano and Jack Sparling. The cover is by Mike Kaluta. [1/3]

SHADE, THE CHANGING MAN No. 6, April-May. "Khaos, The Lord Of Terror" is by Mike Fleisher and Steve Ditko. Rak Shade battles the Lord of Destruction. Ditko did the cover. [1/3]

WEIRD WAR TALES No. 62, April. Stories in this issue are: "The Grubbers" by Roger McKenzie and Howie Chaykin; and "You Only Die Twice" by George Kashdan and Frank Redondo. The cover is by Joe Kubert. [1/3]

CLAW THE UNCONQUERED No. 10, April-May. "The Eater Of Souls" is by David Michelinie, Keith Giffen and John Celardo. Proving that he is, at least, uncancellable, Claw returns in his attempt to confront King Occulus of the

© 1977, DC COMICS INC.

Yellow Eye, who wants to rule the multiverse. Joe Kubert did the cover. [1/10]

FIRESTORM No. 2, April. "Multiplex -- the Duplicate Villain" is by Gerry Conway and Al Milgrom. Superman guest stars but Firestorm seems to be on his own in his battle with Multiplex. Milgrom did the cover. [1/10]

THE FLASH No. 260, April. "The Thousand Year-Old Root" is by Cary Bates, Irv Novick and Joe Giella. Iris Allen's 30th Century parents guest star. The cover is by Jose Garcia-Lopez. [1/10]

HOUSE OF SECRETS No. 151, April-May. This issue's features: "Love Me... Love My Demon!" by Cary Burkett and Arthur Suydam; "Death Has Baby Blue Eyes" by Robert Kanigher and Ruben Yandoc; and "Nightmare" by Roger McKenzie and Michael Golden. Mike Kaluta did the cover. [1/10]

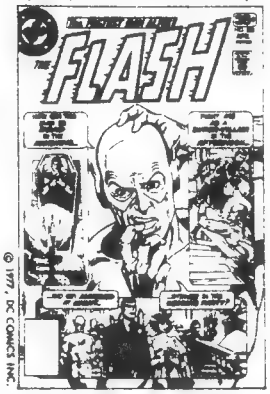

© 1977, DC COMICS INC.

THE NEW GODS No. 17, April. "The Memory Machine" is by Gerry Conway, Don Newton and Dan Adkins. Orion and Jezebelle find themselves reliving their pasts. Jim Starlin did the cover. [1/10]

SUPER FRIENDS No. 11, April. "Kingslayer" is by E. Nelson Bridwell, Ramona Fradon, and Bob Smith. The Super Friends are enlisted to protect visiting royalty. Fradon and Smith did the cover. [1/10]

SUPERMAN No. 322, April.

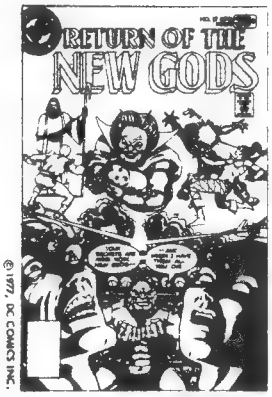

© 1977, DC COMICS INC.

"Laser War Over Metropolis" is by Martin Pasko, Curt Swan and Frank Chiaramonte. The Parasite is plaguing Metropolis and Superman seems to have lost his powers. Jose Garcia-Lopez did the cover. [1/10]

AQUAMAN No. 61, April-May. "The Armageddon Conspiracy" is by David Michelinie, Don Newton and Bob McLeod. Kobra decides the ocean's where it's at and Aquaman finds he needs the aid of Green Lantern and Batman in their battle. Jim Aparo did the cover. [1/17]

THE BATMAN FAMILY No. 17, April-May. DC's newest dollar book leads off with a BATMAN story called "Scars" by Gerry Conway and Jim Aparo which guest-stars The Huntress from Earth II. Also, "Horoscopes For Crime" by Bob Rozakis, Don Heck and Bob Wiacek stars Batgirl and Batwoman and also guest-stars The Huntress, as they battle Catwoman, Poison Ivy and Madame Zodiac. The last story features Man-Bat and The Demon

© 1977, DC COMICS INC.

in "There's A Demon Born Every Minute" by Rozakis and Mike Golden in which they fight Morgaine Le Fey. (Oh yes, Robin co-stars in the BATMAN story.) Mike Kaluta did the cover. [1/17]

BLACK LIGHTNING No. 8, April. "Deadly Aftermath" is by Tony Isabella, Trevor von Eeden and Vince Colletta. BL finally has a showdown with The Great White Whale. Rich Buckler and Colletta did the cover. [1/17]

GHOSTS No. 63, April. Stories in this issue include: "Secret Of The Phantom Marshal," "The Beast Of Satan" and "The Burning Bride." Murray Boltinoff edits. Luis Dominguez did the cover. [1/17]

G.I. COMBAT No. 207, April-

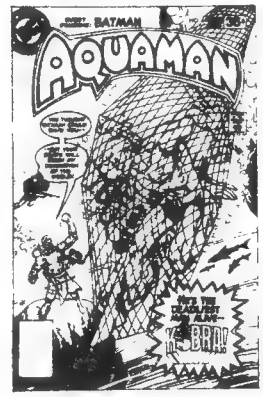

© 1977, DC COMICS INC.

May. The Haunted Tank stories in this issue are "Foxhole For A Sherman," "The Piper Who Wouldn't Die" and "Death Seat" all by Robert Kanigher and Sam Glanzman. There are two O.S.S. stories: "Code Name: Sledgehammer" by Evan Douglas and E.R. Cruz, and "Mission Of No Return" by Kanigher and Cruz. Plus, Gus Grey of the Haunted Tank crew stars in "Dead Shot For A Gunner" by Kanigher and Glanzman. The other stories are "The Lady Bird Scores Zero" by Jan Laurie and Ric Estrada, and "If A Bullet's Got Your Name" by George Kashdan and Russ Heath. Joe Kubert did the cover. [1/17]

SGT. ROCK No. 315, April. A Sgt. Rock story by Robert Kanigher and Frank Redondo and a filler by Kanigher and Ric Estrada make up this issue.

© 1977, DC COMICS INC

Joe Kubert did the cover. [1/17]

SHOWCASE No. 99, April. POWER GIRL appears in her last SHOWCASE issue in "The Crater That Was Central City" by Paul Levitz, Joe Staton and Dick Giordano. The Flash and Green Lantern of Earth II make guest-appearances. Staton and Giordano did the cover. [1/17]

CHALLENGERS OF THE UNKNOWN No. 86, April-May. "The War At Time's End" is by Gerry Conway, Keith Giffen and John Celardo. The Challs, Swamp Thing and Deadman meet Rip Hunter... Time Master, who's apparently gone over the edge. Rich Buckler and Jack Abel did the cover. [1/24]

GREEN LANTERN No. 103, April. "Earth — Asylum For An Alien" is by Denny O'Neil, Alex Saviuk and Vince Colletta. GL's stuck in null-time and Green Arrow and Black Canary are space-prisoners. Mike

© 1977, DC COMICS INC

Grell did the cover. [1/24]

SECRET SOCIETY OF SUPER-VILLAINS No. 14, April-May. "Crisis On Earth III (Reprise)" is by Gerry Conway, Mike Vosburg and Bob Smith. Captain Comet goes against part of the Crime Syndicate Of America (Superwoman, Power Ring and Johnny Quick). Rich Buckler and Jack Abel did the cover. [1/24]

SUPERBOY AND THE LEGION OF SUPER-HEROES No. 238, April. The issue reprints the two book-lengthers from ADVENTURE COMICS No. 359-360: "The Outlawed Legionnaires and "The Legion Chain Gang" both by Jim Shooter, Curt Swan and George Klein. There are no ads and Jim Starlin did a

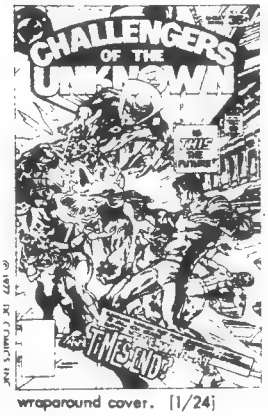

wraparound cover. [1/24]

UNKNOWN SOLDIER No. 214, April. "Deadly Reunion" is by Robert Kanigher, Dick Ayers and Romeo Tanghal. Mlle. Marie makes a guest-appearance as the US must rescue her though she's sworn to kill him. Joe Kubert did the cover. [1/24]

THE WARLORD No. 12, April-May. This issue's story is a new Mike Grell-created adventure. [Last issue was a reprint.] Grell did the cover. [1/24]

THE WITCHING HOUR No. 79, April. This issue contains "Beware The Killer Cactus" by Carl Wessler and Dick Ayers, "The World's Weirdest Hobby" by George Kashdan and Gerry Talaoc, and "Who Will Kill X-13" by Wessler and Teny Henson. Luis Dominguez did the cover. [1/24]

WORLD'S FINEST COMICS No. 250, April-May. The lead story is a 56 pager starring Superman, Batman, Green Arrow, Black Canary and the original Wonder Woman called "The Reality War" by Gerry Conway, George Tuska and Vince Colletta. Earth's super-heroes are displaced in time causing history to change. Also featured is The Creeper in "Return To The Past" by Steve Ditko, which retells his origin story. Jim Aparo did the cover. [1/24]

ACTION COMICS No. 482, April. "This Is A Job For Supermobile" is by Cary Bates, Curt Swan and Francisco Chiaramonte. Amazo continues his plans to destroy planet Earth. Jose Luis Garcia-Lopez did the cover. [1/31]

SECRET ORIGINS OF SUPER-HEROES [DC SPECIAL SERIES No. 10], April, 1978. Another collection of stories to clear up origins features Black Canary in "The Canary Is A Bird Of

Prey" by Gerry Conway, Mike Vosburg and Terry Austin in which the major events in her career are recounted; "Lightray" tells that New Gods member's origins; and "This Immortal Destiny" reveals the origin of Dr. Fate. Jose Garcia-Lopez did the cover. [1/31]

STAR HUNTERS No. 4, April. "First Blood" is by David Michelinie, Rich Buckler and Bob Layton. Donovan Flint and the crew of the Sunrider attend his funeral and the secret of The Entity is revealed. Buckler and Layton did the cover. [1/31]

STEEL, THE INDESTRUCTIBLE MAN No. 2, April. "The Man Who Mined Minerals" is by Gerry Conway, Don Heck and Joe Giella. Steel faces a master of minerals -- The Mineral Master. Don Heck and Al Milgrom did the cover. [1/31]

WONDER WOMAN No. 242, April. "Tomorrow's Gods And Demons" is by Jack C. Harris, Jose Delbo and Vince Colletta. World War II ends, Wonder Woman's adventures return to the present and Steve Trevor gets nabbed. Jose Garcia-Lopez and Dick Giordano did the cover. [1/31]

GODZILLA No. 9, April. "The Fate Of Las Vegas" is by Doug Moench, Herb Trimpe and Fred Kida. Godzilla smashes a dam and Las Vegas cashes in its chips. The cover is by Trimpe. [1/3]

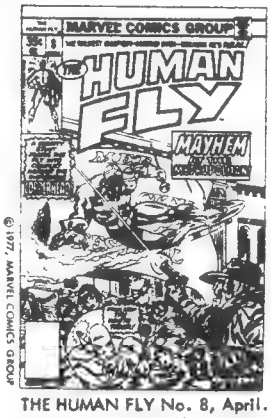

THE HUMAN FLY No. 8, April. "The Tiger And The Fly" is by Bill Mantlo, Frank Robbins and The Tribe. Copperhead returns to bedevil the Human Fly and The White Tiger guest stars. The cover is by Frank Robbins and Frank Giacoia. [1/3]

KID COLT OUTLAW No. 223, April. [1/3].

KULL THE DESTROYER No. 26, April. "Into Death's Dominion" is by Don Glut, Ernie Chan and Rudy Nebres. Kull must venture unaccompanied into the city of Torranna to battle a monstrous giant for the royal crown. The cover is by Chan and Nebres. [1/3]

MARVEL SUPER ACTION No. 7, April. Reprinted from CAPTAIN AMERICA No. 105 is "In The Name Of Batroc" by Stan Lee, Jack Kirby and Dan Adkins. The cover was by Kirby. [1/3]

MARVEL TWO-IN-ONE No. 38, April. "The Thing Behind

Bars" is by Marv Wolfman, Roger Slifer, Ron Wilson and Jim Mooney. The Thing goes to jail for creating a public nuisance and public endangerment. He and Doredevil also fall prey to the Mad Thinker. The cover is by Wilson and Terry Austin. [1/3]

THE SAVAGE SWORD OF CONAN No. 27, March. "The Children Of Jhebbal Sag" concludes the BEYOND THE BLACK RIVER adaptation and is by Roy Thomas, John Buscema and Tony DeZuniga. Plus, there's an article on the imminent CONAN syndicated strip [which we will be carrying in the GAZETTE -- plug!], amateur art and some pinups. [1/3]

SPIDER-WOMAN No. 1, April. "A Future Uncertain" is by Marv

Wolfman, Carmine Infantino and Tony DeZuniga. The full origin of Arachne, the Spider-Woman is revealed as she seeks her destiny in London. The cover is by Joe Sinnott. [1/3]

THE AMAZING SPIDER-MAN No. 179, April. "Ring Around The Goblin" is by Len Wein, Ross Andru and Jim Mooney. Spider-Man, Silvermane and The Green Goblin duke it out in a smashing wind-up to the Spidey-Goblin series. Andru and Esposito did the cover. [1/10]

CAPTAIN AMERICA No. 220, April. "The Ameridroid Stalks The Streets" is by Roy Thomas, Sal Buscema and Mike Esposito (plus, because part of the story was lost in the mail, another artist did a few fill-in pages to make up a 12 page lead story). Cap battles a twenty-foot replica of

himself and the remaining five pages star The Falcon in a solo story. Gil Kane and Klaus Janson did the cover. [1/10]

DOCTOR STRANGE No. 28, April. "Fate... Like A Wheel" is by Roger Stern, Tom Sutton and Ernie Chan. The fate of the universe is settled (and it's about time) in the final chapter of the Creators Chronicles. Frank Brunner did the cover. [1/10]

GHOST RIDER No. 29, April. "Deadly Dawn" is by Roger McKenzie, Don Perlin and the New York Tribe. Ghost Rider battles Dr. Strange -- or do he? The cover is by Validarr and Frank Giacoia. [1/10]

LAFF-A-LYMPICS No. 2, April. [1/10]

MARVEL PREVIEW No. 13, April. This issue features THE UFO CONNECTION, the lead story being "The Cosmic Connection" by David Kraft, Herb Trimpe and

© 1977, MARVEL COMICS GROUP

Klaus Janson. Also included are reports of eyewitness sightings by John Lennon, Jimmy Carter and Don Pendleton. Jim Starlin did the cover. [1/10]

MARVEL TRIPLE ACTION No. 41, April. "Mine Is The Power" is by Roy Thomas and John Buscema and is from AVENGERS #49. Buscema did the cover. [1/10]

MASTER OF KUNG FU No. 63, April. "Hiding Cats" is by Doug Moench and Jim Craig. Shang Chi, in Hong Kong, battles Pavane and the Skull-Crsuher. The cover is by Gil Kane and Terry Austin. [1/10]

MS. MARVEL No. 16, April. "The Deep Deadly Silence" is by Chris Claremont, Jim Mooney and Frank Springer. Ms. Marvel dives beneath the waves to save

© 1977, MARVEL COMICS GROUP

Namorita from the Tiger Shark. Guest-stars: The Scarlet Witch and The Beast. Dave Cockrum and Terry Austin did the cover. [1/10]

STAR WARS No. 10, April. "Behemoth From The World Below" is by Don Glut, Howie Chaykin and Tom Palmer. A monster is unleashed to battle the cloud riders in the conclusion of the four-parter. Rick Hoberg did the cover. [1/10]

THOR No. 270, April. This issue's story is by Len Wein, Walt Simonson and Tony DeZuniga. Thor teams up with Iron Man to battle Faust and millions of guest-stars populate the issue. Simonson and DeZuniga did the cover. [1/10]

THE AVENGERS No. 170, April. "Though Hell Should Bar The Way" is by Jim Shooter, George Perez and Pablo Marcos. The Bride Of Ultron returns. Reappearance and disappearance for Quicksilver. The Avengers get themselves to a nunnery. Plus: an inside look at the women's dressing room at Bloomingdales! What more could one ask? The cover is by George Perez and Terry Austin. [1/17]

CONAN THE BARBARIAN No. 85, April. "Of Swordsmen And Sorcerers" is by Roy Thomas, John Buscema and Ernie Chan. Zula's origin is told and Conan's activities for the past year are recapped. Buscema and Chan did the cover. [1/17]

CRAZY No. 36, April. [1/17]

THE DEFENDERS No. 58, April. "Agent Of Fortune" is by David

© 1977, MARVEL COMICS GROUP

Kraft, Ed Hannigan, Klaus Janson and Dan Green. Dr. Strange returns, the Devil Slayer reappears and Valkyrie recreates at a nightclub. The cover is by Hannigan and Janson. [1/17]

DEVIL DINOSAUR No. 1, April. "Devil Dinosaur And Moon Boy" is by Jack Kirby and Mike Royer. The Mightiest Dinosaur and the world's first human make their debut. Kirby and Royer did the cover. [1/17]

THE FLINTSTONES No. 4, April. Mark Evanier. [1/17]

THE INCREDIBLE HULK No. 222, April. "Feeding Billy" is by Len Wein, Jim Starlin and Alfredo Alcala. The Hulk meets bizarre little children who like green food. The cover is by Ernie Chan. [1/17]

© 1977, MARVEL COMICS GROUP

THE INVADERS No. 27, April. "Agent Axis, Master Of Murder" is by Roy Thomas, Frank Robbins and Frank Springer. Bucky is a prisoner and two new super-powered teens are introed. Frank Robbins did the cover. [1/17]

MAN-FROM ATLANTIS No. 3, April. "Showdown In Seatopia" is by Bill Mantlo, Frank Robbins and Frank Springer. This issue climaxes Mark Harris' first comic book confrontation with Dr. Schubert. Alan Weiss did the cover. [1/17]

MARVEL TALES No. 90, April. From AMAZING SPIDER-MAN #111, "To Stalk A Spider" by Gerry Conway and John Romita. Romita did the cover. [1/17]

POWER MAN No. 50, April. "Freedom" is by Chris Claremont, John Byrne and Dan Green. Iron Fist shares the new logo as Cage gets cleared of all charges and begins a new life. But Stiletto

© 1977, MARVEL COMICS GROUP

and Discus return. Validarr and Dave Cockrum did the cover. [1/17]

SCOOBY DOO No. 4, April. [1/17]

X-MEN No. 110, April. "The X-Sanction" is by Chris Claremont and Tony DeZuniga. The X-Men play softball, then Warhawk returns as the X-Men frolic in the Danger Room. Dave Cockrum and Terry Austin did the cover. [1/17]

FANTASTIC FOUR No. 193, April. "Day Of The Death Demon" is by Len Wein, Bill Mantlo, Keith Pollard and Joe Sinnott. The FF go their separate ways, so the Thing must solo against Darkoff, the Death Demon. The cover is by Pollard and Sinnott. [1/24]

© 1977, MARVEL COMICS GROUP

HOWARD THE DUCK No. 23, April. "Star Waaugh!" is by Steve Gerber and Val Mayerik. Howard and Man-Thing confront the Death Store in this satire of the world's top-grosser (or top-grocer). Gene Colan and Alan Weiss did the cover. [1/24]

IRON MAN No. 109, April. "Moon Rise" is by Bill Mantlo, Carmine Infantino and Fred Kida. Iron Man and the Jack Of Hearts go to the moon where they meet Darkstar, Crimson Dynamo and Vanguard -- The Commie Squad. Plus, a big egg (and the yoke's on them). John Byrne and Terry Austin did the cover. [1/24]

JOHN CARTER, WARLORD OF MARS No. 11, April. "The Story Of Dejah Thoris" is by Marv Wolfman, Dave Cockrum and Rudy Nebres. The story of a princess

© 1977, MARVEL COMICS GROUP

and the boy who loved her. [1/24]

MACHINE MAN No. 1, April. "Machine Man" is by Jack Kirby and Mike Royer. X-51, the former Mr. Machine, begins anew his super-hero career by battling an army gone crackers. Kirby and Royer did the cover. [1/24]

MARVEL PREMIERE No. 41, April. "Seeker 3000" is by Doug Moench and Tom Sutton. A different time, a different place; the sun of a different star

system is about to nova and only the crew of Seeker 3000 can save their race. Dave Cockrum and Joe Sinnott did the cover. [1/24]

MARVEL TEAM-UP No. 68, April. "The Measure Of A Man" is by Chris Claremont, John Byrne and Bob Wiacek. Spidey helps Man-Thing get back to Florida and encounters a demon whose very touch means fear. John Byrne and Joe Rubinstein did the cover. [1/24]

THE SPECTACULAR SPIDER-MAN No. 17, April. "Whatever Happened To The Ice Man?" is by Bill Mantlo, Sal Buscema and Mike Esposito. Peter Parker is sent to Los Angeles to cover the break-up of The Champions. But, what is the secret of Rampage? The cover is by John Byrne and Joe Rubinstein. [1/24]

SPIDEY SUPER STORIES No. 33, April. [1/24]

TARZAN, LORD OF THE JUNGLE No. 11, April. "Tarzan Triumphs" is by Roy Thomas, John Buscema and Alfredo Alcala. This story concludes the JEWELS OF OPAR adaptation. Buscema and Alcala did the cover. [1/24]

WHAT IF? No. 8, April. "What If People Knew Daredevil Is Blind?" is by Don Glut, Alan Kupperberg and an inker. Would he have a different career as a major league umpire? Gil Kane and Klaus Janson did the cover. [1/24]

PIZZAZZ No. 5, February. [1/26]

THE RAMPAGING HULK No. 8, April. "The Gathering Of Doom" is by Doug Moench and Herb Trimpe and features The Hulk vs. the original Iron Man. Plus, Bloodstone winds up his series with "Earth Shall Have A New Master" by Steve Gerber and Alan Kupperberg. Plus, an interview with TV's Dr. Banner, Bill Bixby. [1/26]

Warren Coming Comic

CREEPY No. 96, March. This is an alien encounters issue and features "Alien" by Bill DuBay and Martin Salvador; "Alien Strain" by DuBay and Alex Nino; "Bonga And Me" by Nick Cuti and Esteban Maroto; "The Green" by Bruce Jones and Luis Bermejo; "Elias Arnold And The Angel's Egg" by Jonathan Thomas and Leopoldo Duranona; and "The Alien Factor" by Budd Lewis and Jose Ortiz. The cover is by Kim McQuate. [1/21]

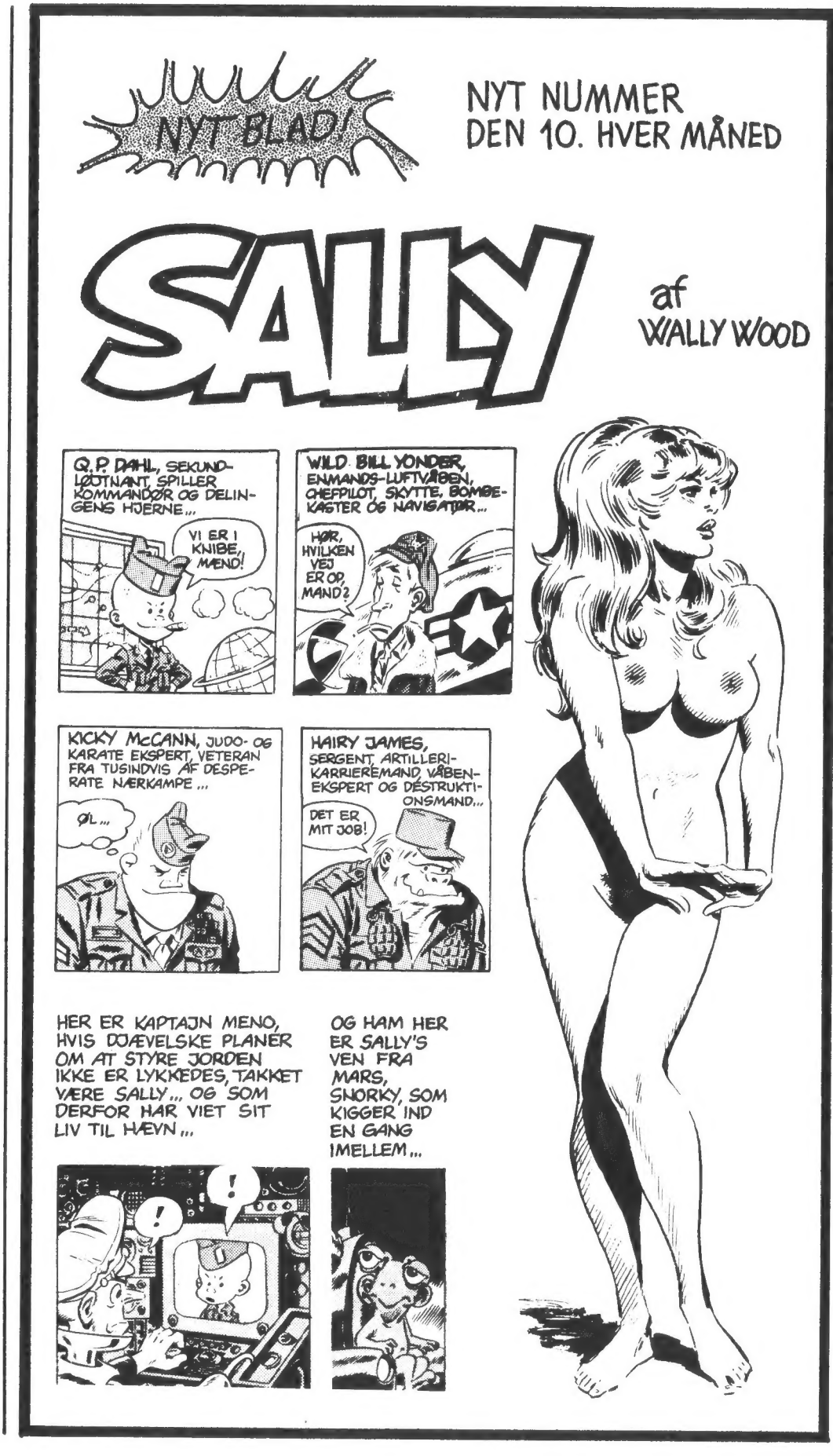
NYT BLAD!
NYT NUMMER
DEN 10. HVER MÅNED
SALLY
af
WALLY WOOD
Q.P. DAHL, SEKUND-LØJTNANT, SPILLER KOMMANDØR OG DELINGENS HJERNE...
VI ER I KNIBE, MÆND!
WILD BILL YONDER, ENMANDS-LUFTVÅBEN, CHEFPILOT, SKYTTE, BOMBEKASTER OG NAVIGATØR...
HØR, HVILKEN VEJ ER OP, MAND?
KICKY McCANN, JUDO- OG KARATE EKSPERT, VETERAN FRA TUSINDVIS AF DESPERATE NÆRKAMPE...
ØL...
HAIRY JAMES, SERGENT, ARTILLERI-KARRIEREMAND, VÅBEN-EKSPERT OG DESTRUKTIONSMAND...
DET ER MIT JOB!
HER ER KAPTAJN MENO, HVIS DJÆVELSKE PLANER OM AT STYRE JORDEN IKKE ER LYKKEDES, TAKKET VÆRE SALLY... OG SOM DERFOR HAR VIET SIT LIV TIL HÆVN...
OG HAM HER ER SALLY'S VEN FRA MARS, SNORKY, SOM KIGGER IND EN GANG IMELLEM...
!
!

Den 4. skandinaviske

TEGNESERIEFESTIVAL

København

6.-7.-8. oktober 1978

André Franquin
Jean-Claude Meziéres
Roba
Göran Ribe
Pål Jensen
Anders Hjorth Jørgensen
Magnus Knutsson
Henning Kure
Freddy Milton
Hans Møller
Horst Schroeder
Jakob Stegelmann
Hans W. Storch
Dan Turell
Per Vadmand
Torben Weinreich
Gunnar Wille

Film
The Rescuers
Spider-Man

Auktion
Udstillinger
Foredrag
Paneldiskussioner
Show
Stande

Tegnere, udgivere, redaktører, pædagoger, bibliotekarer, fans, samlere og skribenter fra 6 lande

Nærmere oplysninger udsendes til abonnenter på Kulørte Sider

Arrangeret af Runepress

JON CARTLAND

Endelig en westernserie, der kan måle sig med genrens bedste – hvis ikke netop JON CARTLAND er den bedste... døm selv!

JON CARTLAND

– en fremragende westernserie i farvestrålende album
Fås hos bog– eller bladhandlere